

**BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË
VERIUT**

**Raporti i auditorit të pavarur dhe
Raportet financiare të përgatitura në pajtim me
Standardet ndërkombëtare për raportim financiar
për vitin që mbaron
më 31 dhjetor 2020**

Përmbajtja

	Faqe
Raporti i auditorit të pavarur	1-2
Bilanci i suksesit	4
Raport për fitimin gjithpërfshirës	4
Raport për gjendjen financiare	5-6
Raport për ndryshimet në kapitalin	7
Raport për rrjedhat monetare	8
Shënime në raportet financiare	9-81

INFORMACIONE TË PËRGJITHSHME

Anëtarët e Këshillit të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut

Anita Angellovska-Bezhoska, guvernatore

Fadil Bajrami, viceguvernator

Emilija Nacevska, viceguvernatore

Ana Mitreska, viceguvernatore

Aleksandar Stojkov, anëtar joekzekutiv (deri 29 prill 2020)

Metodij Haxhi Vaskov, anëtar joekzekutiv (deri 29 prill 2020)

Aleksandar Stojkov, anëtar joekzekutiv (deri 29 prill 2020)

Sinisha Naumoski, anëtar joekzekutiv

Gadaf Rexhepi, anëtar joekzekutiv

Selia

Bul. "Kuzman Josifovski-Pitu", Numër 1
1000, Shkup

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Raportet financiare për vitin e mbullur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***BILANCI SUKSESIT**

	Shënimi	2020	2019
Të hyra nga interesi		149.887	368.985
Shpenzimet nga interesi		(327.271)	(649.060)
Efekte nga interesi negativ		45.381	28.137
Shpenzimet neto të interesit	5	(132.003)	(251.938)
Të hyra nga provizionet		272.446	314.212
Shpenzime nga provizionet		(23.705)	(28.784)
Të hyra neto nga provizionet	6	248.741	285.428
Kursi neto i përealizuar dhe ndryshimet e çmimeve	7	1.402.602	3.141.214
Të hyrat neto nga letrat me vlerë të matura sipas bilancit të suksesit dhe instrumenteve financiare të derivateve	8	123.882	181.593
Kursi neto i realizuar dhe ndryshimet e çmimeve	9	586.327	505.657
Të hyrat nga dividendët	10	-	7.944
Të hyra tjera	11	30.332	29.026
Shpenzime për punonjësit	12	(450.211)	(428.365)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	26,27	(70.626)	(73.837)
Shpenzime tjera	13	(163.505)	(205.304)
Rezerva e veçantë dhe zhvlerësimi i vlerës dhe dëmtimi/Çlirimi i zhvlerësimit të vlerës	14	(10.316)	6.032
Fitimi neto për vitin		1.565.223	3.197.450

RAPORT PËR FITIMIN GJITHPËRFSHIRËS

	2020	2019
Fitimi neto për vitin nga bilanci i suksesit	1.565.223	3.197.450
Fitimi i mbetur gjithpërfshirës		
- Fitime nga donacionet e pranuar të librave - fondi i bibliotekës	42	55
Gjithsej fitimi gjithpërfshirës i mbetur për vitin	42	55
Fitimi total gjithpërfshirës për vitin	1.565.265	3.197.505

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Raportet financiare për vitin e mbulloyr më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***RAPORT PËR GJENDJEN FINANCIARE**

MJETE	Shënimi	31 dhjetor	
		2020	2019
Paratë e huaja efektive	15	3.417.438	52.442
Depozita në valutë të huaj	16	26.748.038	26.936.716
Letra me vlerë të huaja	17	156.073.465	154.932.221
Instrumentet derivative	18	-	-
Ari	19	21.046.389	18.567.450
Drejta të veçanta të tërheqjes	20	38.773	171.857
Kërkesa nga shteti			
për raportet me FMN-në	21	15.005.439	4.990.485
Letra me vlerë shtetërore	22	1.039.318	1.031.338
Kërkesa nga shteti		16.044.757	6.021.823
Anëtarësimi në FMN	23	10.908.938	10.748.642
Kreditë që u jepen bankave	24	-	15.912
Kërkesa tjera	25	-	-
Kërkesa nga bankat		-	15.912
Patundshmëri dhe pajisje	26	1.272.678	1.011.158
Mjete jomateriale	27	28.805	22.465
Monedha nga metale të çmuara	28	5.436	5.235
Kërkesa nga operacionet	29	35.326	42.944
Mjete të mbetura	30	215.342	215.144
Gjithsej mjete		235.835.385	218.744.009

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Raportet financiare për vitin e mbulloyr më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***RAPORT PËR GJENDJEN FINANCIARE (vazhdon)**

DETYRIME DHE KAPITALI	Shënimi	31 dhjetor	
		2020	2019
Para të gatshme në qarkullim	31	50.039.944	43.334.119
Depozita të bankave	32	68.650.295	65.070.209
Rezerva e detyrueshme e bankave në valuta të huaja dhe rezerva e detyrueshme e kursimoreve në denarë	33	17.399.592	16.372.913
Bonot e thesarit të Bankës Popullore	34	9.994.589	24.745.813
Depozita në denarë të shtetit	35	23.532.129	23.673.549
Depozita në valutë të shtetit	36	22.465.832	13.613.528
Depozita të shtetit		45.997.961	37.287.077
Depozita të kufizuara	37	140.819	260.404
Detyrime në bazë të alokimit të SPV-së – në emër dhe llogari të shtetit	38a	4.775.603	4.990.485
Detyrime në bazë të kredive të përdorura nga FMN-ja, në emër dhe llogari të shtetit	38b	10.229.836	-
Detyrime në bazë të anëtarësimit dhe depozitave	38c	10.908.938	10.748.642
Detyrime ndaj FMN-së	38	25.914.377	15.739.127
Depozita të tjera	39	2.484.250	2.249.892
Rezervë e veçantë	40	247	-
Detyrime të tjera	41	568001	571.792
Detyrime të tjera		568.248	571.792
Detyrimet totale		221.190.075	205.631.346
Kapital		1.289.789	1.289.789
Rezerva të përgjithshme		1.326.756	1.321.000
Rezerva speciale		717.417	627.877
Rezervat e rivlerësimit		11.311.348	9.873.997
Gjithsej kapitali dhe rezervat	42	14.645.310	13.112.663
Gjithsej detyrimet dhe kapitali		235.835.385	218.744.009

Shënimet prej faqes 9 derit te faqja 81 janë pjesë përbërëse nga këto raporte financiare

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

Raportet financiare për vitin e mbullir më 31 dhjetor 2020

(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)

RAPORT PËR NDRYSHIMET NË KAPITALIN								
	Shëni mi	Kapital	Rezerva të përgjithsh me	Rezerva speciale*	Rezervat e rivlerësimit* *	Rivlerësimi i veprave artistike dhe fondi bibliotekës	Fitimi i mbledhur/ humbja	Gjithsej kapitali dhe rezervat
Gjendja më 1 janar 2019		1.289.789	1.316.002	550.114	6.783.643	3.938	-	9.943.486
Fitimi për vitin		-	-	-	-	-	3.197.450	3.197.450
Fitime nga librat e pranuar, donacione - fondi i bibliotekës		-	-	-	-	55	-	55
Fitimi total gjithpërfshirës për vitin 2019		-	-	-	-	55	3.197.450	3.197.505
Ndryshimet neto pozitive të përcaktuara të kursit dhe të çmimeve që ndahen në rezervat e rivlerësimit	42	-	-	-	3.246.087	-	(3.246.087)	-
Diferencat neto negative të kursit të përcaktuara që mbulohen nga rezervat e rivlerësimit	42	-	-	-	(104.873)	-	104.873	-
Ndryshimet e çmimeve neto pozitive të përcaktuara për LV-të që ndahen në rezervat e rivlerësimit	42	-	-	-	98.500	-	(98.500)	-
Ndryshimet e çmimeve neto negative të përcaktuara për LV-të që ndahen nga rezervat e rivlerësimit	42	-	-	-	(53)	-	53	-
Ndryshime të kursit të realizuara të çmimit dhe ndryshimet nga ari	42	-	-	-	(112.353)	-	112.353	-
Ndryshimet e realizuara të çmimeve për LV-të dhe instrumentet e derivateve financiare	42	-	-	-	(40.947)	-	40.947	-
Shpërndarja në rezerva të përgjithshme		-	4.998	-	-	-	(4.998)	-
Shpërndarja në rezervat speciale me qëllim të veçantë		-	-	77.763	-	-	(77.763)	-
Shpërndarja në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut	41	-	-	-	-	-	(28.328)	(28.328)
Gjendja më 31 dhjetor 2019		1.289.789	1.321.000	627.877	9.870.004	3.993	-	13.112.663
Gjendja më 1 janar 2020		1.289.789	1.321.000	627.877	9.870.004	3.993	-	13.112.663
Fitimi për vitin		-	-	-	-	-	1.565.223	1.565.223
Fitime nga librat e pranuar, donacione - fondi i bibliotekës		-	-	-	-	42	-	42
Fitimi total gjithpërfshirës për vitin 2020		-	-	-	-	42	1.565.223	1.565.265
Ndryshimet neto pozitive të përcaktuara të kursit dhe të çmimeve që ndahen në rezervat e rivlerësimit	42	-	-	-	2.504.897	-	(2.504.897)	-
Diferencat neto negative të kursit të përcaktuara që mbulohen nga rezervat e rivlerësimit	42	-	-	-	(1.049.592)	-	1.049.592	-
Ndryshimet e çmimeve neto pozitive të përcaktuara për LV-të që ndahen në rezervat e rivlerësimit	42	-	-	-	53.107	-	(53.107)	-
Ndryshimet e çmimeve neto negative të përcaktuara për LV-të që ndahen nga rezervat e rivlerësimit	42	-	-	-	(33.079)	-	33.079	-
Ndryshime të kursit të realizuara të çmimit dhe ndryshimet nga ari	42	-	-	-	(11.588)	-	11.588	-
Ndryshimet e realizuara për LV-të	42	-	-	-	(26.436)	-	26.436	-
Shpërndarja në rezerva të përgjithshme		-	5.756	-	-	-	(5.756)	-
Shpërndarja në rezervat speciale me qëllim të veçantë		-	-	89.540	-	-	(89.540)	-
Shpërndarja në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut	41	-	-	-	-	-	(32.618)	(32.618)
Gjendja më 31 dhjetor 2020		1.289.789	1.326.756	717.417	11.307.313	4.035	-	14.645.310

* Të definuara si llogari për rezerva speciale në Ligjin e Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Shënimet prej faqes 9 derit te faqja 81 janë pjesë përbërëse nga këto raporte financiare

Raportet financiare për vitin e mbullir më 31 dhjetor 2020

(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)

** Të definuara si llogari për rezervat e rivlerësuara në Ligjin e Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT
Raportet financiare për vitin e mbullur më 31 dhjetor 2020
(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)

RAPORT PËR RRJEDHAT MONETARE			
	Shënimi	2020	2019
Rrjedhat monetare nga aktivitetet operative			
Fitimi për vitin		1.565.223	3.197.450
I korigjuar për:			
Të hyra nga interesi	5	(149.887)	(368.985)
Shpenzimet nga interesi	5	327.271	649.060
Efekte nga interesi negativ	5	(45.381)	(28.137)
Ndryshime të parealizuara të kursit dhe çmimit nga ari		(2.509.559)	(3.298.989)
Të hyrat të letrave me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit		(1.122.108)	(49.035)
Të hyrat nga dividendët		-	(7.944)
Zhvierësimi i vlerës dhe dëmtimi/Çlirimi i zhvierësimit të vlerës		10.066	(6.032)
Ndarja e rezervës së veçantë		247	-
Zhvierësimi dhe amortizimi	26, 27	70.626	73.837
Rrjedhat monetare nga aktivitetet operative, para ndryshimeve në mjetet dhe detyrimet operative		(1.853.502)	161.225
Depozita të afatizuara mbi 90 ditë		-	4.612.662
Ari		26.715	(21.504)
Letra me vlerë të huaja		(275.264)	(17.908.692)
Kërkesa nga shteti për marrëdhëniet me FMN-në		(10.211.048)	-
Kreditë që u jepen bankave		15.912	-
Mjete të mbetura		6.204	103.063
Para të gatshme në qarkullim		6.705.825	3.498.958
Depozita të bankave		3.580.227	21.871.035
Rezerva e detyrueshme e bankave në valuta të huaja dhe rezerva e detyrueshme e kursimoreve në denarë		1.025.724	723.863
Bonot e thesarit të BPRMV-së, të hyrat		171.786.000	298.344.000
Bonot e thesarit të BPRMV-së, shpenzimet		(186.555.000)	(298.575.000)
Depozita të shtetit duke përfshirë depozita të kufizuara dhe tjera		8.825.657	(4.715.670)
Detyrime në bazë të kredive të përdorura nga FMN-ja në emër dhe llogari të shtetit		10.211.048	-
Detyrime të tjera		(8.081)	(9.732)
Interesi i pranuar		393.710	309.800
Interesi i paguar		(264.121)	(616.377)
Dividentët e pranuar		-	7.944
Neto rrjedhat monetare nga aktivitetet operative		3.410.006	7.785.575
Furnizime të patundshmërive, pajisje dhe mjete jomateriale		(338.444)	(163.565)
Rrjedhat monetare neto të përdorura në aktivitete investuese		(338.444)	(163.565)
Fitimi i paguar në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut		(28.328)	(25.022)
Rrjedhat monetare neto të përdorura për aktivitete financiare		(28.328)	(25.022)
Rritja neto e parave dhe mjeteve monetare		3.043.234	7.596.988
Paratë dhe mjetet monetare në fillimit të vitit		27.161.015	19.564.027
Paratë dhe mjetet monetare në fund të vitit	43	30.204.249	27.161.015

1. Informacione të përgjithshme

Banka Popullore e Republikës së Maqedonisë së Veriut (në tekstin e mëtejshëm: Banka Popullore) është bankë qendrore e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe është institucioni i vetëm emetimi në shtetin. Banka Popullore, si banka qendrore e emetimeve, është themeluar në vitin 1992. Organizimi dhe funksionimi i Bankës Popullore janë të rregulluara me Ligjin për Bankën Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut, të publikuar në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" nr. 158/10 nga 9 dhjetori 2010, nr. 123/12 nga 2 tetori 2012, nr. 43/14 nga 4 marsi 2014, nr. 153/15 nga 4 shtatori 2015, nr. 6/16 nga 15 janari 2016 dhe nr. 83/18 nga 8 maji 2018. Banka Popullore është person juridik me pavarësi administrative, financiare dhe menaxhuese dhe është e autorizuar për arritjen e qëllimeve dhe për kryerjen e detyrave të përcaktuara me ligj.

Sipas Ligjit për Bankën Popullore, qëllimi bazë i Bankës Popullore është arritja dhe mbajtja e stabilitetit të çmimit. Qëllimi tjetër, që i nënshtrohet qëllimit bazë, është të kontribuojë në mbajtjen e një sistemi financiar të qëndrueshëm, konkurrues, dhe të orientuar nga tregu. Qëllimi i tretë i Bankës Popullore është mbështetja e politikës ekonomike të përgjithshme, pa u rezikuar arritja e qëllimit bazë të saj dhe në pajtim me parimin e ekonomisë tregtare të hapur me konkurrencë të lirë.

Banka Popullore së paku dy herë në vit e informon Kuvendin e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe publikun për politikën monetare. Banka Popullore në afat prej kater muajsh nga mbarimi i vitit i parashtron Kuvendit të Republikës së Maqedonisë dhe Ministrit të Financave, të miratuara nga Këshi një ose më shume raporte të miratuara nga Këshilli i Bankës Popullore lidhur me gjendjen në ekonomi gjatë vitit financiar i cili ka mbaruar, si dhe për perspektivat për ekonominë në vitin e ardhshëm me theks të veçantë në qëllimet e politikave të Bankës Popullore dhe gjendjen e sistemit bankar në Republikën e Maqedonisë. Banka Popullore ia dorëzon Ministrit të Financave, Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, Presidentit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, raportet vjetore financiare, të miratuara nga Këshilli i Bankës Popullore dhe të vërtetuara nga auditor i jashtëm i pavarur dhe kryetarit të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Kapitali i Bankës Popullore është në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe ai nuk mund të transferohet ose të jetë lëndë e çfarëdo qoftë ngarkese. Fitimi ose humbja neto e Bankës Popullore përcaktohet në pajtim me Standardet ndërkombëtare për raportim financiar. Rezultati financiar për shpërndarje përcaktohet kur nga fitimi/humbja neto merret shuma totale e të hyrave të parealizuara nga rivlerësimi (kjo shumë në tërësi transferohet në llogaritë e rezervave të rivlerësimit) dhe shtohet shuma e të hyrave të realizuara në vitin për të cilin janë ndarë rezervat e rivlerësimit në periudhat e kaluara (kjo shumë merret nga llogaritë e rezervave të rivlerësimit). Shpenzimet e parealizuara të rivlerësimit mbulohen nga llogaritë përkatëse për rezervat e rivlerësimit derisa bilanci i këtyre llogarive nuk reduktohet në zero, dhe pastaj nga fitimi i realizuar në vitin aktual, nga llogaria për rezerva të përgjithshme edhe nga kapitali.

1. Informacione të përgjithshme (vazhdon)

Rezultati financiar për shpërndarje shpërndahet në rezervat e përgjithshme edhe në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, dhe atë: 70% në rezervat e përgjithshme deri në arritjen e nivelit të kapitalit bazë të përcaktuar me Ligjin për Bankën Popullore, gjegjësisht 15% në rezervat e përgjithshme deri në arritjen e nivelit të kapitalit bazë të përcaktuar me Ligjin për Bankën Popullore. Pjesa tjetër janë të hyra për Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Në rast të llogarisë së hapur për rezerva speciale, rezultati financiar për shpërndarje mund të shpërndahet, kështu që më së shumti 70% do të transferohen në llogarinë për rezerva speciale deri në arritjen e shumës së përcaktuar nga Këshilli i Bankës Popullore për mbulimin e kostove për qëllime të përcaktuara paraprakisht, ndërsa nga pjesa tjetër 70% do të shpërndahen në rezervat e përgjithshme deri në arritjen e nivelit të kapitalit bazë, gjegjësisht 15% pas arritjes së nivelit të kapitalit bazë dhe pjesa tjetër në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut. Nëse Banka Popullore arrin rezultat negativ për shpërndarje, së pari mbulohet nga llogaria për rezervat e përgjithshme, dhe pastaj nga kapitali. Nëse vlera e aktivitetit të Bankës Popullore është më e ulët se përmbledhja e detyrimeve dhe kapitalit të saj, deficitin e kapitalit mbulohet nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, në para ose në letra me vlerë të transferueshme të borxhit me afat të caktuar të maturimit që emetohen sipas normave të interesit të tregut që mbizotërojnë në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Organi i menaxhimit të Bankës Popullore është Këshilli i Bankës Popullore.

Më 31 dhjetor 2020, numri total i të punësuarve Popullore shënon 434 (më 31 dhjetor 2019: 440).

Raportet financiare janë miratuar nga Këshilli i Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut më 25 shkurt 2021 dhe në emër të tij janë nënshkruar nga Kryetaja e Këshillit të Bankës Popullore:

Anita Angelovska-Bezhoska,

Kryetare e Këshillit të Bankës Popullore

Vesna Filipovska,

drejtore në Drejtorinë e Financave, Kontabilitetit dhe Kontrollit

2. Pasqyrë e politikave të rëndësishme kontabiliste

Politikat kryesore kontabiliste të zbatuara gjatë përgatitjes së këtyre raporteve financiare janë paraqitur më poshtë.

A Baza për përgatitjen e raporteve financiare

Raportet financiare janë të përgatitura në pajtim me Standardet Ndërkombëtare për Raportim Financiar (SNRF), që i përfshijnë edhe standardet dhe interpretimet të miratuara nga Bordi për Standarde Ndërkombëtare Kontabilitetit (KSNK) dhe interpretimet e emetuara nga Komiteti Ndërkombëtar i Interpretimeve për Raportim Financiar (KIRNF).

Raportet financiare janë të përgatitura sipas parimit të vlerës blerëse si bazë për matje, përveç për mjetet e caktuara që maten sipas vlerës objektive. Mjetet të cilat maten sipas vlerës objektive janë mjetet financiare sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit, derivateve financiare dhe veprave artistike. Patundshmëritë, pajisjet dhe mjetet jomateriale maten sipas vlerës së tyre të blerjes e ulur për zhvlerësimin e mbledhur/amortizimin dhe humbjet për shkak të dëmeve.

a) ndryshime në mjedisin dhe masa për zbutjen e ndikimit të pandemisë Kovid 19

Me shpalljen e një pandemie globale në mars të vitit 2020 nga Organizata Botërore e Shëndetësisë për shkak të shfaqjes dhe përhapjes së infeksionit të ri viral (covid 19), Republika e Maqedonisë së Veriut vendosi një sërë kufizimesh për aktivitetet në vend. Kufizimet përfshinin ndalimin e të gjitha udhëtimeve jashtë vendit, kufizimet e udhëtimit brenda vendit gjatë orëve të caktuara të ditës, pezullimin e transportit publik, ndalimin e të gjitha aktiviteteve tregtare, përveç atyre që mund të kryhen nga shtëpia. Përrjashtim nga këto masa ishin disa aktivitete specifike të biznesit (dyqane ushqimore, farmaci, biznes bankar, pika karburanti, shërbime postare, etj.). Kjo mbyllje e plotë ka ndodhur deri në fund të korrikut dhe më pas ka pasur zbutje graduale të masave, por ende janë në fuqi disa kufizime dhe protokolle pune për aktivitete të caktuara biznesi. Këto kufizime në aktivitetin e biznesit ndikuan negativisht në mjedisin e përgjithshëm ekonomik dhe social në vend.

Si pasojë e pandemisë globale, Banka Kombëtare prezantoi protokollet e punës dhe aktivizoi planet e vazhdimësisë së biznesit, duke organizuar një pjesë të aktiviteteve të punës duke kryer "punë nga shtëpia" ose përmes një sistemi me rotacion të punonjësve për operacione të caktuara ku ishte e nevojshme prania. të punonjësve në ambientet e bankës, gjë që mundësoi vazhdimësinë e proceseve, ekzekutimin e tyre me cilësi të lartë, pa rrezikuar besueshmërinë e njerëzve, sistemeve dhe proceseve.

Në kuadër të veprimtarisë së saj, Banka Popullore ndërmori edhe disa aktivitete në drejtim të mbështetjes së ekonomisë vendase përmes menaxhimit aktiv të

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

A Baza për përgatitjen e raporteve financiare(vazhdon)

a) ndryshime në mjedisin dhe masa për zbutjen e ndikimit të pandemisë Kovid 19 (vazhdon)

politikës monetare, si dhe me ndryshime të caktuara dhe plotësimin e kornizës rregullatore në pjesën e sistemit bankar. Konkretisht, u ul norma bazë e interesit, u ul oferta e bonove

të thesarit që bankat mund ti regjistrojnë në bankëm qendrore, u bënë ndryshime rregullatore që siguruan fleksibilitet më të madh dhe u lanë më shumë hapësirë bankave për tu fokusuar në procesin e rifinancimit të huamarrësve të prekur nga masat dhe ndryshimet u bënë në rezervën e detyrueshme, të cilat çliruan likuiditet shtesë për një mbështetje më të madhe të kreditimit të sektorëve më të prekur të ekonomisë. Sigurimi i likuiditetit shtesë është veçanërisht i rëndësishëm, duke patur parasysh specifikën e goditjes dhe masat e marra për përbalimin me atë. Në aspektin operativ, Banka Popullore bëri ndryshime në Tarifën e vetme për tarifën për shërbimet e ofruara nga Banka Popullore, pasi që në periudhën nga marsi deri në fillim të korrikut, bankat dhe qendrat e shpërndarjes së parave të gatshme u liruan nga pagesa e tarifave për tërheqje dhe kthimi i parave të gatshme, më tej lëshoi shërbimet për ofrimin e të dhënave për personat fizikë nga Regjistri i të dhënave për ekspozimin ndaj rrezikut kreditor të personave juridikë dhe fizikë ndaj bankave dhe bankave të kursimit (Regjistri i Kredive).

Lëvizjet në tregjet financiare ndërkombëtare u ndikuan nga pasiguria e lartë nga përhapja e virusit Kovid-19 dhe ulja e aktivitetit ekonomik global, gjë që shkaktoi luhatshmëri të lartë në çmimet e tregut të instrumenteve financiare në fillim të vitit 2020. Rreziku i ndalimit të plotë të funksionimit të tregjeve financiare dhe rritja e pasigurisë rreth pasojave të pandemisë ndikuan në uljen e prirjes së investitorëve për të marrë rreziqe, gjë që çoi në një rritje të kërkesës për instrumentet më të besueshme dhe likuide. me një rënie të ndjeshme të njëkohshme të çmimeve të aksioneve. Njëkohësisht, ka pasur një rritje të normave të kthimit të obligacioneve shtetërore të emetuara nga ekonomitë periferike të Eurozonës dhe të normave të kthimit të obligacioneve të emetuara nga bankat e nivelit të dytë. Ndër ekonomitë në rritje, për këto vende janë vërejtur flukse dalëse të investimeve të portofolit dhe rritje e kostos së kapitalit. Për të mbështetur aktivitetin ekonomik përballë masave emergjente për përbalimin e virusit korona, reagimi monetar dhe fiskal i vendeve të zhvilluara ishte i fortë dhe i shpejtë – dukshëm më i shpejtë në krahasim me krizën financiare globale të vitit 2008. BQE-ja, FED-i dhe banka të tjera qendrore zbatuan një sërë masash konvencionale dhe jokonvencionale, qëllimi kryesor i të cilave ishte stabilizimi i sistemeve financiare, reduktimi i efekteve negative në ekonomi dhe rivendosja e besimit të subjekteve ekonomike.

Në fund të vitit tregjet ndërkombëtare shënuan stabilizim gradual. Optimizmi për një rimëkëmbje të aktivitetit ekonomik global u nxit nga zhvillimi dhe miratimi i vaksinave kundër virusit korona, arritja e një marrëveshjeje Brexit midis Mbretërisë së Bashkuar dhe BE-së, zgjedhja e një presidenti të ri të SHBA-së dhe masat shtesë stimuluese nga bankat më të mëdha qendrore. Përmirësimi i kushteve financiare ndërkombëtare ishte i dukshëm nëpërmjet rritjes së çmimeve të aksioneve, uljes së primeve të rrezikut të kredisë, por edhe përmirësimit të perceptimeve të përgjithshme të ekonomive me rritje të shpejtë dhe vendeve në zhvillim, me normat e interesit që u kthyen afërsisht në të njëjtin nivel me periudhën e para fillimit të krizës.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

A Baza për përgatitjen e raporteve financiare(vazhdon)

a) ndryshime në mjedisin dhe masa për zbutjen e ndikimit të pandemisë Kovid 19 (vazhdon)

Banka Popullore e përballoi vetë krizën me një nivel të rehatshëm të rezervave valutore. Gjithashtu, efektet e favorshme të transfertave të politikës lehtësuese të BQE-së kontribuan në lehtësimin e kushteve financiare dhe aksesin në financim në tregjet financiare ndërkombëtare dhe nga vendi ynë. Kjo nënkuptonte edhe një efekt të favorshëm në rezervat valutore dhe në vetvete linte hapësirë për një reagim shtesë monetar. Të gjithë treguesit për vlerësimin e përshtatshmërisë konfirmojnë se niveli i rezervave devizore në fund të vitit është adekuat dhe siguron likuiditet në pagesat jashtë vendit dhe mbrojtje të kursit të denarit. Në

fund të vitit ato arrijnë në 3 miliardë e 360 milionë euro, rreth 100 milionë euro më shumë krahasuar me fundin e vitit 2019.

Në administrimin e rezervave valutore, Banka Popullore përballoi me sukses sfidat e shkaktuara nga pandemia KOVID-19, e udhëhequr nga parimet e sigurisë, likuiditetit dhe rentabilitetit. Përcaktimi i sigurisë dhe likuiditetit të investimeve të rezervave valutore sigurohet duke ridrejtuar investimet e rezervave valutore në letra me vlerë nga emetuesit me vlerësimin më të lartë të kredisë, dhe që gjenden në portofolet e referencës, d.m.th. në obligacionet qeveritare të emetuara nga të ashtuquajturat vendet kryesore dhe gjysmë bërthama të Eurozonës. Letrat me vlerë në strukturën e rezervave valutore ishin më të përfaqësuarat. Në vitin 2020 u rritën edhe investimet në letrat me vlerë të emetuara nga institucionet financiare ndërkombëtare, organizatat ndërkombëtare dhe bankat multilaterale të zhvillimit, emetues që llogariten për jashtzakonisht të sigurtë dhe kanë rejting më të lartë të kredisë. Në fillim të krizës, ekspozimi ndaj vendeve të periferisë së eurozonës u ul pasi një pjesë e letrave me vlerë spanjolle dhe italiane maturuan. Më vonë, qasja fleksibile e BQE-së në udhëheqjen e politikës monetare në programin e ri të blerjes së letrave me vlerë shkaku i pandemisë mundësoi investime të reja në letra me vlerë me afat të gjatë të emetuara nga Italia. Rënie ka shënuar edhe ekspozimi i rezervave valutore ndaj bankave afariste, duke marrë parasysh uljen e likuiditetit në tregjet ndërkombëtare dhe pamundësinë e vlerësimit të pasojave në pozicionin e tyre kreditor. Në fillim të pandemisë, vendosjet e pasigurta dhe investimet në obligacionet e korporatave të emetuara nga bankat komerciale u devijuan drejt investimeve më të sigurta në letrat me vlerë të qeverisë, si dhe u pezulluan gjithashtu transaksionet repo dhe swap. Pas analizës së sektorit bankar dhe perceptimit në fund të vitit për përmirësimin e perspektivës për institucionet financiare, u rinovuan vendosjet afatshkurtra në bankat e nivelit të dytë, mbi baza të pasigurta dhe të siguruar.

Vitin e fundit, pjesa e rezervave valutore që mbahej në llogaritë rrjedhëse, si pjesë e portofolit operacional, është rritur. Këto mjete në llogaritë pranë bankave qendrore dhe bankave të huaja tregtare mbaheshin në një nivel relativisht më të lartë për të plotësuar nevojat e mundshme për likuiditet për ndërhyrje në tregun valutor si pasojë e goditjes së shkaktuar nga pandemia. Rritja e portofolit operativ është krijuar edhe nga rritja e peshës së mjeteve valutore të mbajtura në thesar. Përkatesisht, për të përballuar

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

A Baza për përgatitjen e raporteve financiare(vazhdon)

a) ndryshime në mjedisin dhe masa për zbutjen e ndikimit të pandemisë Kovid 19 (vazhdon)

kërkesën e shtuar dhe për të ruajtur stabilitetin e kursit të denarit, Banka Popullore mbajti një nivel më të lartë të mjeteve të huaja efektive në disa valuta.

Ari mbahej në një nivel të qëndrueshëm nga Banka e Anglisë. Në kushtet e rritjes së interesit të investitorëve botërorë për investime në instrumente më të sigurta financiare, ndër të cilët është ari, çmimi i këtij metali të çmuar arriti një nivel historikisht të lartë.

Pasiguria e lartë për efektet e pandemisë dhe rritja e ndryshueshmërisë së yield-eve në tregjet financiare ndërkombëtare, e cila shkaktoi një rritje të çmimeve të instrumenteve të emetuara nga vendet që perceptohen si të sigurta, ndikuan në arritjet pozitive financiare nga menaxhmenti i huaj. rezervat e këmbimit në 2020. Pasiguria e lartë për efektet e pandemisë dhe rritja e ndryshueshmërisë së yield-eve në tregjet financiare ndërkombëtare, e cila shkaktoi një rritje të çmimeve të instrumenteve të emetuara nga vendet që perceptohen si të sigurta, ndikuan në arritjet pozitive financiare nga menaxhmenti i huaj. rezervat e këmbimit

në 2020. Rezultatet pozitive financiare u plotësuan me arritje të favorshme nga menaxhimi aktiv i ekspozimit valutor.

Për të zbutur efektet e krizës shëndetësore në ekonominë vendase, Banka Popullore ka reaguar duke zbutur politikën monetare, e cila u realizua duke ulur normën bazë të interesit dhe shumën e ofruar të bonove të thesarit. Domethënë, pas uljes së normës bazë të interesit me 0.25 p.p. në janar 2020 (pak para fillimit të krizës), në mars 2020 norma e interesit për bonot e thesarit u ul me 0,25 pikë përqindje shtesë dhe norma e re e interesit prej 1,75% hyri në fuqi më 1 prill 2020. Gjithashtu, në maj 2020, Banka Kombëtare uli me 0,25 pikë përqindjeje të tjera normën e interesit, në nivelin 1,5%, e cila u ruajt deri në fund të vitit. Shuma e bonove të thesarit gjatë gjithë vitit 2019, si dhe gjatë tremujorit të parë 2020, ishte rreth mesatares, në nivelin prej 25.000.000 mijë MKD. Megjithatë, në tremujorin e dytë të vitit 2020, në dy raste (në prill dhe maj), Banka Popullore e zvogëloi shumën e bonove të thesarit për gjithsej 15.000.000 mijë MKD, gjegjësisht deri në fund të vitit 2020 ishte mbajtur në nivelin prej 10.000.000 mijë MKD. Ndryshimet e tilla në instrumentin bazë monetar, përmes të cilit një pjesë dominuese e suficitit strukturor të likuiditetit tërhiqet nga sistemi bankar, ndikuan në drejtim të zvogëlimit të shpenzimeve monetare, në vlerë prej 309,931 mijë MKD në fund të vitit 2020 krahasuar me vitin 2019.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

A Baza për përgatitjen e raporteve financiare(vazhdon)

b) Zbatimi fillestar i ndryshimeve të reja në standarde ekzistuese që janë në fuqi në periudhën raportuese

Standardet e reja, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimet e emetuara nga Bordi Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) që janë në fuqi në periudhën aktuale të raportimit janë:

- **Ndryshimet e SNRF 3 "Kombinacione biznesi"**— Përkufizimi i funksionimit të biznesit (i zbatueshëm për kombinimet e biznesit për të cilat data e bashkimit është në ose pas 1 janarit 2020 dhe për blerjen e një aktivi që ndodh në ose pas fillimit të asaj periudhe);
- **Ndryshimet e SNRF 9 "Instrumentet financiare", SNK 39 "Instrumentet financiare: Njohje dhe matje" dhe SNRF 7 "Instrumentet financiare: Zbulim"** - Reforma e normave bazë të interesit (e zbatueshme për periudhat vjetore të raportimit që fillojnë më ose pas 1 janarit 2020);
- **Ndryshime të SNK 1 "Prezantimi i raporteve financiare" dhe SNK 8 "Politikat kontabiliste, ndryshimet e vlerësimeve dhe gabimeve kontabiliste"** - Përkufizimi i materialitetit (të zbatueshme për periudha vjetore të raportimit të cilat nisin më ose pas 1 janarit 2020);
- **Ndryshime në Propozimet e Kuadrit Gjithëpërfshirës të SNRF standardeve** (e zbatueshme për periudhat vjetore të raportimit që fillojnë më ose pas 1 janarit 2020).

Njohja e standardeve të reja, ndryshimet e standardeve të deritanishme dhe interpretimet e reja na sollën në asnjë lloj ndryshime materiale në raportet financiare të Bankës Popullore.

c) Standardet e reja dhe ndryshime në standardet ekzistuese që nuk kanë hyrë ende në fuqi

Në ditën e publikimit të këtyre raporteve financiare janë publikuar standardet në vijim, shtesat dhe interpretimet e tyre të reja, të cilat ende nuk kanë hyrë në fuqi:

- **SNRF 17 "Kontratat e sigurimit"** - përfshirë edhe ndryshimet e SNRF 17 (i zbatueshëm për periudha vjetore të raportimit që fillojnë në ose pas 1 janarit 2023);
- **Ndryshime në SNRF 3 "Kombinime biznesi - Ndryshime në Propozimet e Kuadrit Gjithëpërfshirës të SNRF 3 standardeve"** (e zbatueshme për periudhat vjetore të raportimit që fillojnë më ose pas 1 janarit 2022);

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)**A Baza për përgatitjen e raporteve financiare (vazhdon)*****c) Standardet e reja dhe ndryshime në standardet ekzistuese që nuk kanë hyrë ende në fuqi (vazhdon)***

- **Ndryshimet në SNRF 4 "Marrëveshje për sigurim"** - Zgjatja e përjashtimit të përkohshëm nga zbatimi i SNRF 9 (data e skadimit të përjashtimit të përkohshëm të SNRF 9 u zgjat për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023);
- **Ndryshimet në SNRF 10 "Pasqyrat Financiare të Konsoliduara" dhe SNK 28 "Pjesëmarrjet në entitetet juridike të lidhura dhe sipërmarrjet e përbashkëta"** - Shitja ose dhënia e aktiveve ndërmjet investitorit dhe njësisë ekonomike të lidhur ose sipërmarrjes së përbashkët dhe ndryshime të mëtejshme (data e aplikimit është shtyrë për një kohë të pacaktuar) derisa të përfundojë projekti i kërkimit të metodës së kapitalit neto);
- **Ndryshimet në SNRF 16 Qiratë** – Koncesioni i Qirasë, në lidhje me Covid-19, i zbatueshëm për periudhat vjetore të raportimit që fillojnë më ose pas datës 1 qershor 2020, por lejohet zbatimi i mëhershëm, duke përfshirë edhe për pasqyrat financiare të cilat më 28 maj 2020 nuk janë miratuar ende. për lëshim (ndryshimet vlejné edhe për njoftimet e përkohshme);
- **Ndryshime të SNK 1 "Prezantimi i raporteve financiare"** - Klasifikimi i detyrimeve në aktuale dhe joaktuale (të zbatueshme për periudha vjetore të raportimit të cilat nisin më ose pas 1 janarit 2023);
- **Ndryshimet në SNK 16 "Patundshmëritë, ndërmarrjet dhe pajisjet"** – Flukset hyrëse përpara se aktivi të jetë gati për përdorim (zbatohet për periudhat vjetore në ose pas datës 1 janar 2022);
- **Ndryshime të SNK 37 "Rezervime, detyrime kontingjente dhe fondet e kushtëzuara"** - Marrëveshje të pafavorshme - Kosto për plotësimin e marrëveshjes (të zbatueshme për periudha vjetore të raportimit të cilat nisin më ose pas 1 janarit 2022);

- **Ndryshimet e SNRF 9 "Instrumentet financiare", SNK 39 "Instrumentet financiare: Njohje dhe matje", SNRF 7 "Instrumentet financiare: Zbulime" SNRF 4 "Marrëveshje për sigurim" dhe SNRF 16 "Qira"** - Reforma e normave referuese të interesit — Faza 2 (e zbatueshme për periudhat vjetore të raportimit që fillojnë më ose pas 1 janarit 2021),
- **Ndryshimet e standardeve të ndryshme për shkak të "Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2018-2020)"** të cilat janë rezultat i projekteve vjetore për përmirësimin e SNRF-ve (SNRF 1, SNRF 9, SNRF 16 dhe SNK 41) kryesisht me qëllimin për të hequr mospërputhjet dhe për të sqaruar tekstin (Ndryshimet në SNRF 1, SNRF 9 dhe SNK 41 janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2022)

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

A Baza për përgatitjen e raporteve financiare (vazhdon)

c) Standardet e reja dhe ndryshime në standardet ekzistuese që nuk kanë hyrë ende në fuqi (vazhdon)

година. Ndryshimet SNRF-së 16 i referohen vetëm shembujve ilustrues, kështu që nuk është caktuar data e hyrjes në fuqi të ndryshimeve).

Banka Popullore vendosi mos ti pranojë këto standarde të reja dhe të ndryshuara dhe interpretime të reja para datës së zbatimit të tyre. Banka popullore konsideron se pranimi i këtyre standardeve, ndryshimeve dhe interpretimeve të reja nuk do të ketë ndikim material në raportet financiare të Bankës Popullore në periudhën e zbatimit fillestar të tyre.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

B Transaksionet në valutë të huaj

Valuta funksionale dhe raportuese

Artikujt që janë të përfshirë në raportet financiare janë paraqitur në valutën e mjedisit primar ekonomik në të cilën vepron Banka Popullore (valuta funksionale). Raportet financiare që janë paraqitur në denarë maqedonas (MKD), që është valuta funksionale dhe raportuese e Bankës Popullore, e shprehur në mijë MKD.

Transaksionet dhe gjendjet

Fondet dhe detyrimet e denominuara në valutë të huaj shprehen në denarë sipas kursit mesatar valutor në ditën e përpilimit të Raportit për gjendjen financiare. Transaksionet e kryera në valutë të huaj shprehen në MKD pas kursit valutor në ditën e transaksionit.

Të gjitha diferencat nga ndryshimet në kursin e këmbimit njihen në bilancin e suksesit.

Kursi mesatar i këmbimit:	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
	MKD	MKD
USD	50,2353	54,9518
EUR	61,6940	61,4856
DTS	72,7801	76,0549

C Netingu

Mjetet dhe detyrimet financiare janë neto dhe vlera neto e tyre paraqitet në Raportin e Pozicionit Financiar mbi bazën neto, nëse plotësohen disa kushte të përcaktuara nga një standard i përshtatshëm për neto dhe mundësia e paraqitjes ose shlyerjes së transaksioneve në bazë neto.

Ç Transaksionet repo

Letrat me vlerë të shitura që i nënshtrohen riblerjes (transaksionet repo) gjatë vitit, riklasifikohen në raportet financiare si mjete që jepen me qira kur transferuesi, sipas kontratës, ka të drejtë ose synon t'i shesë ose t'i rikthejë ato si kolaterale. Detyrimet e bazuara në transaksione repo përfshihen në detyrimet e bazuara në transaksione repo në valutë. Pretendimet e bazuara në letrat me vlerë të blera që janë objekt rishitjeje (transaksione të anasjellta të repove) përfshihen në pretendimet e bazuara në transaksione repo në valutë të huaj dhe huatë e dhëna bankave.

Diferenca ndërmjet çmimit të shitjes dhe blerjes përfaqëson interesin dhe llogaritet për të gjithë kohëzgjatjen e kontratës duke zbatuar metodën e normës efektive të interesit. Nëse ka letra me vlerë që janë subjekt i një huaje, ato paraqiten në raportet financiare në datën e raportimit.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

Ç Transaksionet repo(vazhdon)

Letrat me vlerë të dhëna hua dhe ato të marra si kolateral për transaksione të anasjellta nuk njihen në pasqyrat financiare përveç rasteve kur u shiten palëve të treta, në të cilin rast blerjet dhe shitjet paraqiten si fitim ose humbje dhe përfshihen në bilancin e suksesit në periudhën të cilës i referohen. Detyrimi për të kthyer letrat me vlerë paraqitet me vlerën e drejtë si një detyrim nga operacionet e rregullta. Transaksionet repo paraqiten sipas vlerës blerëse të amortizuar, të diskontuara për zhvlerësimin e vlerës (shiko shënim 2I).

D Depozita në bankat

Depozitat në bankat e huaja paraqiten sipas vlerës së amortizuar blerëse, të diskontuara për zhvlerësimin e vlerës (shiko shënim 2I).

E Ari monetar

Ari monetar përbëhet nga depozitat e arit në bankat korrespondente dhe stoku i shufrave të arit të prodhuara sipas standardeve ndërkombëtare që ruhen në thesarin e Bankës Popullore. Interesi paguhet në para të gatshme në ditën e maturimit në dollar amerikan ose në euro, varësisht nga marrëveshja. Ari monetar është pjesë e rezervave valutore dhe menaxhohet në të njëjtën mënyrë si mjetet e tjera financiare nga rezervat valutore. Ari matet në njësinë matëse të një ons të imët ari.

Ari monetar klasifikohet si një mjet financiar me vlerën e drejtë përmes bilancit të suksesit, të përcaktuar si të tillë në njohjen fillestare dhe matet me vlerën objektive. Vlera objektive e arit monetar është e lidhur me çmimin e arit dhe llogaritet në bazë të çmimit të tregut para mesditës për 1 ons ari në bursën e arit në Londër, e shprehur në dollarë amerikanë, e shprehur në MKD me kursin aktual të këmbimit prej MKD ndaj dollarit amerikan në datën e raporteve financiare. Fitimet dhe humbjet e realizuara dhe të porealizuara nga rivlerësimi i arit në fund të periudhës kontabël që rezultojnë nga ndryshimet në çmimin e tregut të arit dhe ndryshimi i kursit të denarit kundrejt dollarit amerikan, përfshihen në bilancin e suksesit. Interesi për arin monetar përfshihet në të ardhurat nga interesi.

E Parat; dhe mjetet monetare

Për qëllime të Raportit të Flukseve të Parasë, paratë dhe mjetet monetare përfshijnë shuma me maturim më të vogël se 90 ditë nga data e blerjes, duke përfshirë depozitat në valutë të huaj, duke përfshirë depozitat e kufizuara, valutën e huaj në thesarin e Bankës Popullore dhe mjetet me të drejta të veçanta tërheqjeje (në tekstin e mëtejshëm DTS-ja¹) në llogarinë speciale në FMN-në.

¹ Special Drawing Rights.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

Ë Mjete financiare

Klasifikimi dhe matja e mjeteve financiare

Banka Popullore i klasifikon mjetet financiare në tri kategori, përkatësisht: mjetet financiare të amortizuara sipas vlerës blerëse, mjetet financiare vlerës objektive nëpërmjet të ardhurave tjera gjithpërfshirëse dhe mjetet financiare sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit. Banka Popullore përcakton klasifikimin e mjeteve financiare në varësi të modelit të biznesit dhe flukseve monetare kontraktuale që priten prej tyre.

Modeli i biznesit përfaqëson një mënyrë të menaxhimit të mjeteve financiare në mënyrë që të gjenerohen flukse monetare ose të arrihet një qëllim specifik i biznesit. Menaxhimi strategjik i Bankës Popullore përcakton modelin e biznesit në nivel të grupeve të mjeteve financiare që menaxhohen për të arritur një qëllim specifik të biznesit.

Analiza e karakteristikave të flukseve monetare kontraktuale të mjeteve financiare zbatohet në nivelin e instrumenteve financiare individuale (kushtet kontraktuale) për të kontrolluar nëse flukset monetare kontraktuale nga mjetet lidhen ekskluzivisht me pagesën e "kryegjësë dhe interesit". Brenda flukseve monetare kontraktuale, elementi "kryegjësë" përfshin shumën në miratimin fillestar, minus çdo ripagesë; ndërsa elementi "interesi" përfaqëson kompensimin për vlerën në kohë të parasë, rrezikun e kredisë, rrezikun e likuiditetit, harxhimet administrative ose të shërbimit dhe marzhin e fitimit.

Banka Popullore menaxhon mjetet financiare përmes modeleve të mëposhtme të biznesit:

- Modeli i biznesit qëllimi i të cilit është mbajtja e mjeteve me qëllim të arkëtimit të flukseve monetare rrjedhëse;
- Modele të tjera biznesi (tregtimi dhe realizimi i fitimeve nga ndryshimi i vlerës së drejtë të mjeteve).
- Modeli i biznesit qëllimi i të cilit është arkëtimit i flukseve monetare aktuale dhe shitja e mjeteve financiare(vetëm për investimet në instrumente pronësie).

Mjetet financiare të matura me vlerën furnizuese të amortizuar

Mjetet financiare të matura me koston e amortizuar janë investime që synojnë të sigurojnë mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale dhe nga të cilat Banka Popullore pret vetëm mbledhjen e "kryegjësë dhe interesit". Në këtë kategori përfshihen letrat me vlerë të të borxhit të matura me koston e amortizuar dhe kreditë dhe pretendimet me pagesa fikse ose të parashikuara që të cilat nuk janë të listuara në tregjet aktive.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

G MJETE FINANCIARE(VAZHDON)

Klasifikimi dhe matja e mjeteve financiare (vazhdon)

Mjetet financiare të matura me vlerën furnizuese të amortizuar (vazhdon)

Letrat e borxhit me vlerë të matura sipas vlerës së amortizuar blerëse, pas njohjes fillestare, njëpasnjë paraqiten sipas vlerës së amortizuar blerëse të reduktuar nga zhvlerësimi i vlerës. Kostoja e amortizuar është e barabartë me shumën gjatë njohjes fillestare, reduktuar për shlyerjen e kryegjësë, në rritje ose në rënie për amortizimin kumulativ me përdorimin e metodës së normës efektive të interesit në të gjitha diferencat ndërmjet shumës fillestare dhe shumës gjatë maturimit.

Huatë dhe kërkesat lindin nga aktivitetet ku Banka Popullore i jep para një debitori pa synimin e tregtimit. Huatë njihen kur mjetet monetare i janë miratuar debitorit edhe janë paraqitur pas koston së amortizuar me përdorimin e parimit të normës efektive të interesit. Paratë e gatshme të huaja, depozitat në valutë të huaj, të drejtat e veçanta të tërheqjes, kërkesat në bazë të transaksioneve repo, kërkesat nga shteti në raport me FMN-në, kërkesat nga bankat dhe kërkesat tjera janë të klasifikuara në këtë kategori të mjeteve financiare. Për mjetet financiare të matura sipas koston së amortizuar llogaritet humbja e pritshme e kredisë (shënimi 2I).

Letrat me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet fitimit të mbetur gjithëpërfshirës

Mjetet financiare të matura sipas vlerës së drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse janë investime me qëllim mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale dhe/ose mbahen për shitje dhe sipas kushteve kontraktuale parashikojnë flukse monetare ekskluzivisht të "kryegjësë dhe interesit". Letrat me vlerë të kësaj kategorie njihen me vlerën e drejtë dhe ndryshimet në vlerën e drejtë paraqiten si një komponent i veçantë i të ardhurave të tjera përmbledhëse dhe njihen në kapital dhe rezerva, brenda llogarive për rezervat e rivlerësimit. Pas tjetërsimit ose zvogëlimit të vlerës bazuar në njohjen e një provizioni për humbjen e pritshme të kredisë, fitimet dhe humbjet e akumuluar të shprehura në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse dhe të shpërndara në kapital dhe rezerva përfshihen në bilancin e suksesit për periudhën me të cilën ato lidhen.

Për investimet në instrumentet e pronësisë të institucioneve specifike financiare (sikur Banka për Shlyerjet Ndërkombëtare (më tutje në tekst: BShN²) dhe të ngjashme), për të cilat nuk ka treg aktiv dhe zotërimi i të cilave përcaktohet me rregullore dhe/ose lidhet me mundësinë e përdorimit të shërbimeve të ofruara nga këto institucione, mund të konsiderohet se vlera e tyre e blerjes pasqyron vlerën e drejtë të tyre. Këto investime klasifikohen si fonde financiare që maten sipas vlerës objektive nëpërmjet fitimit të mbetur gjithëpërfshirës.

² Bank for International Settlement.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

G MJETE FINANCIARE(VAZHDON)

Klasifikimi dhe matja e mjeteve financiare (vazhdon)

Mjetet financiare që maten sipas vlerës objektive përmes bilancit të suksesit

Mjetet financiare që maten sipas vlerës së drejtë përmes bilancit të suksesit janë investime për qëllime të tregtimit të tyre dhe realizimit të fitimeve nga ndryshimet në vlerën e drejtë të këtyre instrumenteve, si dhe ato letra me vlerë që nuk i plotësojnë kriteret e dy kategorive të tjera. Këto letra me vlerë të borxhit dhe derivativët financiarë vlerësohen me vlerën e drejtë dhe ndryshimet në vlerën e drejtë përfshihen në bilancin e suksesit.

Njohja fillestare

Të gjitha mjetet financiare njihen fillimisht sipas çmimit të tyre të blerjes, respektivisht vlerës së drejtë të mjeteve të dhëna në momentin e blerjes së tyre, duke përfshirë të gjitha kostot që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit me përjashtim të derivativëve financiarë dhe letrave me vlerë të matura me vlerën objektive përmes bilancit të suksesit për të cilat gjitha kostot njihen në bilancin e suksesit).

Riklasifikimi i mjeteve financiare të borxhit nga një kategori në tjetrën është i mundur vetëm nëse ka një ndryshim në modelin e biznesit për menaxhimin e mjeteve. Pritet që riklasifikimet do të paraqesin raste të rralla dhe do të bëhen kur ndryshimi në modelin e biznesit ka një ndikim të rëndësishëm në operacionet e biznesit të Bankës Popullore, ose ndryshimi është për shkak të një ndryshimi të faktorëve të jashtëm ose të brendshëm që kanë një ndikim të rëndësishëm në aktivitetet e Bankës Popullore.

GJ Vlera e drejtë

Për investimet në instrumentet financiare të tregtuara në tregjet financiare, vlera e drejtë përcaktohet nëpërmjet çmimeve të kuotuar të tregut. Për investimet e pakuotuar, vlera e drejtë përcaktohet nëpërmjet çmimeve të tregut të investimeve të ngjashme, ose bazohet në flukset monetare të pritshme të skontuara.

H Korrigjimi i vlerës dhe mosarkëtueshmëria e mjeteve financiare

Ekspozimi i rrezikut të kredisë për mjetet financiare të matura vlerën e amortizuar blerëse (depozita në bankat e huaja, letrat me vlerë të borxhit, të arkëtueshmet në bazë të transaksioneve repo, të arkëtueshmet, huatë dhe avanset) vlerësohet rregullisht dhe përcaktohet shuma e humbjeve të pritshme të kredisë. Humbja e pritshme kreditore përcaktohet edhe për mjetet financiare të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet fitimit të mbetur gjithëpërfshirës.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

I Korrigjimi i vlerës dhe mosarkëtueshmëria e mjeteve financiare(vazhdon)

Për investimet në instrumentet e pronësisë të cilat maten sipas vlerës objektive nëpërmjet fitimit të mbetur gjithpërfshirës, nuk bëhet matje e humbjes së pritur kreditore.

Humbja e pritshme e kredisë përfaqëson një shumë të barabartë me diferencën midis flukseve monetare kontraktuale të mjetit financiar dhe vlerës aktuale të flukseve monetare të pritshme të mjetit financiar, të skontuar duke zbatuar normën efektive të interesit të përcaktuar në njohjen fillestare të mjetit.

Në datën e raportimit për mjetet financiare, vlerësohet rreziku i kredisë, si dhe nëse ka pasur një ndryshim të rëndësishëm në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare e tyre. Bazuar në këto kritere, mjetet klasifikohen në një nga tre nivelet e rrezikut të kredisë. Për çdo mjet financiar të matur me vlerën e amortizuar blerëse ose me vlerën objektive nëpërmjet të ardhurave tjera gjithpërfshirëse, përcaktohet një shumë zhvlerësimit të vlerës, përkatëse për nivelet e rrezikut të kredisë në të cilat klasifikohet mjeti.

Niveli 1: humbja e pritshme e kredisë – 12 muaj

Për mjetet financiare ku nuk ka pasur rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare dhe që në datën e raportimit kanë një rrezik të ulët kredie, njihet një humbje e pritshme kredie, e cila përfaqëson një pjesë të humbjes për të gjithë jetëgjatësinë e mjeteve që do të ndodhte si rezultat i probabilitetit të shfaqjes së një ngjarje të padëshiruar brenda 12 muajve të ardhshëm.

Niveli 2: humbja e pritshme e kredisë për të gjithë jetëgjatësinë e mjetit - nuk ka dëshmi objektive të zhvlerësimit (humbje kredie)

Për mjetet financiare ku ka një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare, por nuk janë të zhvlerësuar kreditë, njihet humbje e pritshme kreditore për të gjithë jetën e mbetur të mjeteve.

Niveli 3: humbja e pritshme e kredisë për të gjithë jetëgjatësinë e mjetit - nuk ka dëshmi objektive të zhvlerësimit (humbje kredie)

Mjetet financiare vlerësohen si kredi të zhvlerësuar si rezultat i ndodhjes së një ose më shumë ngjarjeve që kanë një ndikim të dëmshëm në flukset monetare të ardhshme të vlerësuar të mjeteve.

Rreziku i mosplotësimit konsiderohet se ndodh në rast vonese më të gjatë se 90 ditë dhe banka ato mjete financiare i klasifikon në nivelin 3. Këto të arkëtueshme regjistrohen në llogaritë për të arkëtueshmet e dyshimta dhe të kontestuar. Zhvlerësimi i vlerës njihet për të gjitha kërkesat e regjistruara në regjistrat kontabël që rezultojnë nga ai (kërkesë për: borxhi kryesor, interesi, interesi ndëshkues, kërkesa tjera dhe të ngjashme).

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

I Korrigjimi i vlerës dhe mosarkëtueshmëria e mjeteve financiare(vazhdon)

Humbja e pritshme e kredisë llogaritet si produkt i ekspozimit të emetuesit/palës kontraktuese në rast të mosplotësimit të detyrimeve, humbja që do të ndodhë në rast mosplotësimit të detyrimeve dhe probabilitetit të mosplotësimit të detyrimeve, diskontuar me normën efektive të interesit të përcaktuar në njohjen fillestare.

J Kontabiliteti në datën e tregtimit dhe shlyerjes

Të gjitha blerjet dhe shitjet e rregullta të mjeteve financiare njihen në datën e shlyerjes, pra në datën në të cilën mjeti është marrë ose i është dorëzuar një personi tjetër. Blerjet ose shitjet e rregullta janë blerje ose shitje të mjeteve financiare që kërkojnë dorëzimin e mjeteve brenda një periudhe të caktuar, e cila kryesisht përcaktohet me anë të një kuadri ligjor ose një konvente tregu.

K Mjetet jorrjedhëse të mbajtura për shitje dhe grupi i nxjerrjes jashtë përdorimit

Mjetet afatgjata të mbajtura për shitje dhe grupi i nxjerrjes jashtë përdorimit klasifikohen si të tilla nëse vlera kontabël e tyre pritët të rikuperohet nëpërmjet shitjes dhe jo nëpërmjet përdorimit të vazhdueshëm.

Mjetet jorrjedhëse (ose grupi i nxjerrjes jashtë përdorimit) të mbajtura për shitje maten me vlerën më të ulët midis vlerës kontabël dhe vlerës së drejtë, reduktuar kostot e pritshme për shitje. Menjëherë përpara klasifikimit fillestar të mjetit (ose grupit të nxjerrjes jashtë përdorimit) si një mjet i mbajtur për shitje, vlera kontabël e mjetit matet në pajtim me kërkesat e pozicionit të duhur për mjetet afatgjata ku ato i përkisnin më parë. Banka Popullore nuk llogarit zhvlerësimin e mjeteve jorrjedhëse të mbajtura për shitje për sa kohë që mjeti është i klasifikuar në këtë pozicion ose përderisa është pjesë e grupit të nxjerrjes jashtë përdorimit.

Humbja nga zhvlerësimi njihet në bilancin e suksesit për çdo reduktim fillestar ose të mëvonshëm të vlerës së mjetit (ose grupit të nxjerrjes jashtë përdorimit) në vlerën e drejtë reduktimit për harxhimet e shitjes. Në rast të një rritjeje të mëvonshme në vlerën e drejtë, të reduktuara harxhimet e shitjes (humbje nga zhvlerësimi), fitimi njihet në bilancin e suksesit deri në shumën e humbjeve kumulative nga zhvlerësimi të njohura më parë.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

LL Pasuri të paluajtshme dhe pajisje

Të gjithë artikujt e patundshmërisë dhe pajisjeve, përveç pikturave artistike, njihen sipas vlerës së tyre të blerjes të reduktuar zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet nga rënia në vlerë. Investimet në progres tregohen me vlerën e blerjes të përgatitjes së tyre duke përfshirë kostot e palëve të treta. Nuk llogaritet zhvlerësimi gjatë investimit. Pas përfundimit të performancës, të gjitha kostot e akumuluar transferohen në patundshmëritë dhe pajisjet përkatëse dhe janë subjekt i normës së duhur të zhvlerësimit. Fitimet dhe humbjet nga shpenzimet e pasurive të paluajtshme dhe pajisjeve janë paraqitur në bilancin e suksesit.

Pikturat e artistike njihen me vlerën e tyre objektive. Ndryshimet në vlerën e drejtë njihen në të ardhurat e tjera përmbledhëse në rezervën e rivlerësimit për veprat e artit.

Zhvlerësimi llogaritet duke përdorur metodën lineare, bazuar në jetëgjatësinë e dobishme të vlerësuar të pasurisë së paluajtshme, siç tregohet më poshtë:

	2020	2019
Objekte ndërtimore	5 deri më 50 vite	5 deri më 50 vite
Pajisje	3 deri më 10 vite	3 deri më 10 vite
Mjetet e transportit	5 deri më 6 vite	5 deri më 6 vite
Mobilje zyre	5 deri më 10 vite	5 deri më 10 vite

Jetëgjatësia e përdorimit të pasurive të paluajtshme dhe pajisjeve rishikohet dhe përshtatet së paku një herë në vit, ose nëse konsiderohet e nevojshme dhe zbatohet në mënyrë prospektive. Toka, pikturat e artit, monedhat numizmatike dhe fondi i bibliotekës nuk i nënshtrohen zhvlerësimit.

M Mjete jomateriale

Mjete jomateriale përbëhen nga programe kompjuterike dhe licenca. Mjetet paraqiten sipas vlerës së tyre blerëse të reduktuar për amortizimin e akumuluar dhe humbjet nga dëmtimi. Ato amortizohen sipas metodës lineare për jetëgjatësinë e dobishme të vlerësuar, e cila është nga dy deri në pesë vjet.

N Qiratë (mjete me të drejtë përdorimi (mjete të marra me qira) dhe detyrimet për qira)

Mjetet e së drejtës së përdorimit - mjetet e marra me qira fillimisht njihen me vlerën e tyre të blerjes në datën e fillimit të vlefshmërisë së marrëveshjes së qirasë, e cila është e barabartë me vlerën fillestare të detyrimeve të qirasë, e rritur nga pagesat e qirasë të bëra përpara ose në datën e fillimit të vlefshmërisë së marrëveshjes së qirasë dhe çdo harxhim që varet drejtpërdrejt nga marrëveshja e qirasë. Më pas, mjetet me të drejtën e përdorimit maten me vlerën kontabël fillestare minus deprecizimin / amortizimin dhe zhvlerësimin e akumuluar dhe përshtaten për rregullime të caktuara të detyrimit të qirasë.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

N Qiratë (mjete me të drejtë shfrytëzimi (mjete të marra me qira) dhe detyrimet për qira) (vazhdon)

Detyrimet e qirasë fillimisht njihen me vlerën aktuale të pagesave të ardhshme të qirasë, të skontuara duke përdorur normën e qirasë kontraktuale. Nëse nuk është e përcaktuar në kontratë, përdoret një normë rritëse, e cila përcaktohet në bazë të normës vjetore të interesit që mbizotëron në tregun e letrave me vlerë afatgjata të emetuara nga Republika e Maqedonisë së Veriut, me maturim të barabartë ose më të afërt me periudhën e marrë me qira. Më pas, detyrimi i qirasë rritet për shpenzimet e interesit të qirasë, zvogëlohet për pagesat e bëra për detyrimin e qirasë dhe rregullohet kur rivlerësohet shuma që do të paguhej ose kur pagesat e ardhshme të qirasë ndryshojnë.

Për mjetet me të drejtë përdorimi (mjetet e marra me qira), deprecizimi / amortizimi llogaritet duke zbatuar metodën lineare, bazuar në kohëzgjatjen kontraktuale të përdorimit të mjetit të marrë me qira, me efektet e njohura në bilancin e suksesit. Efektet e shpenzimeve të interesit mbi detyrimin e qirasë njihen në bilancin e suksesit ku kostoja shprëndahet përgjatë gjithë afatit të qirasë.

Për mjetet e marra me qira, me afat përdorimi 12 muaj ose më pak dhe për qiratë me vlerë të ulët, pagesat e detyrimeve të qirasë njihen si kosto operative në bilancin e suksesit për kohëzgjatjen e qirasë.

NJ Humbje për shkak të dëmtimit të mjeteve jofinanciare

Mjetet që kanë jetë të pakufizuar nuk janë subjekt i zhvlerësimit dhe amortizimit dhe testohen për dëmtime në baza vjetore. Mjetet që janë subjekt i zhvlerësimit dhe amortizimit rishikohen në çdo datë raportimi me qëllim të përcaktohet nëse ekzistojnë dëshmi objektive të dëmtimit. Nëse ekzistojnë dëshmi të tilla, vlerësohet vlera e rikuperueshme e mjeteve. Humbja për shkak të dëmtimit është e barabartë me shumën me të cilën vlera kontabël e mjetit tejkalon vlerën e rikuperueshme të tij. Vlera e kompensueshme është shuma më e madhe midis vlerës objektive të mjetit e diskontuar për kostot e shitjes dhe vlerës së mjetit në përdorim. Gjatë vlerësimit të dëmtimit të mjeteve, ato grupohen nga niveli më i ulët sipas aftësisë të krijojnë rrjedha monetare (njësi për krijimin e rrjedhës së parasë). Të gjitha mjetet jofinanciare, përveç vullnetit të mirë, për të cilat është njohur humbje nga dëmtimi, janë subjekt i analizës për të përcaktuar nëse ekziston mundësi për anulimin e humbjes nga dëmtimi në datën e raportimit.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

O Monedha nga metale të çmuara

Monedhat e metaleve të çmuara përfshijnë monedhat përkujtimore dhe monedhat për qëllime koleksioniste.

Monedhat përkujtimore nuk janë mjet pagesor dhe zakonisht përmbajnë vlerë artistike ose kolektive dhe për rrjedhojë, shiten me çmim më të lartë se vlera e metalit nga i cili janë përpunuar. Banka Popullore prodhon monedha përkujtimore për të përkujtuar ngjarje të rëndësishme, bazuar në vendimin e Qeverisë. Monedhat përkujtimore vlerësohen me çmimin e tyre të shitjes, të miratuar nga Këshilli i Bankës Popullore.

Monedhat për qëllime koleksioni janë mjete ligjore në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe zakonisht përmbajnë vlerë artistike dhe koleksioniste. Monedhat për qëllime koleksioni maten fillimisht me vlerën më të ulët nga vlera e tyre e blerjes dhe vlera e shtijes neto.

Të hyrat nga shitja e monedhave të metaleve të çmuara njihen nëse ka mundësi që Banka Popullore të ketë përfitime ekonomike në të ardhmen prej tyre dhe nëse ky përfitim mund të matet me besueshmëri.

P Aktivitetet fiduciare

Banka Popullore ka rolin e fiduciarit në aktivitetet fiduciare që paraqiten si rezultat i mbajtjes ose vendosjes së fondeve në emër dhe llogari të shtetit. Mjetet dhe detyrimet nga këto aktivitete janë të paraqitura në bazë neto.

Q Kartëmonedha dhe monedha në qarkullim

Kartëmonedhat dhe monedhat në qarkullim të emetuara nga Banka Popullore paraqiten në Raportin e gjendjes financiare si detyrim në favor të mbajtësit, të shprehur në vlerë nominale. Kur kartëmonedhat dhe monedhat tërhiqen nga qarkullimi, detyrimi për paratë e depozituara rritet dhe detyrimi në favor të mbajtësit për paratë e gatshme zvogëlohet.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

R Letrat me vlerë afatshkurtër

Letrat me vlerë afatshkurtër (bonot e thesarit) emetohen ekskluzivisht në valutë vendase në periudhë të maturimit prej 28/35 ditë. Letrat me vlerë afatshkurtër (bono thesari), të emetuara nga Banka Popullore për arritjen e objektivave të politikës monetare, regjistrohen sipas vlerës së skontuar, duke pasqyruar shumat që kanë paguar bankat për marrjen e tyre. Interesi llogaritet dhe regjistrohet sipas maturimit. Bonot e thesarit të Bankës Popullore fillimisht njihen me vlerën e drejtë dhe më pas maten me vlerën e blerjes së amortizuar.

Q Depozita

Depozitat pranohen fillimit sipas vlerës së tyre objektive. Depozitat maten rrjedhimisht sipas vlerës së tyre blerëse. Në depozitat përfshihen: depozitat e bankave, depozitat e disponueshme të bankave, rezerva e detyrueshme e bankave në valutë të huaj dhe rezerva e detyrueshme e kursimoreve në denarë, depozita tjera të bankave dhe kursimoreve, depozitat e shtetit, depozitat e kufizuara dhe depozitat tjera.

R Rezerva e veçantë

Rezervat e veçanta pranohen kur Banka Popullore ka detyrim aktual ligjore ose konstruktiv, e cila është krijuar si rezultat i ngjarjeve të kaluara edhe për të cilën me shumë mundësi do të ndodhë një dalje e fondeve për të shlyer atë detyrim dhe ekziston mundësia për vlerësimin e shumës së detyrimit.

Rr Kreditë

Kredija njihet kur të lind, sipas vlerës objektive, neto nga kostot e transaksionit. Rrjedhimisht pas njohjes fillestare, kreditë me interes maten sipas vlerës blerëse të amortizuar. Nëse borxhi shlyhet para maturimit të tij, çdo diferencë mes shumës së paguar dhe vlerës kontabiliste shfaqet në bilancin e suksesit.

S Njohja e të hyrave dhe shpenzimeve

Të hyrat dhe shpenzimet nga interesi

Të hyrat dhe shpenzimet nga interesi janë të shfaqura në bilancin e suksesit për të gjithë instrumentet e interesit, përveç për interesin nga letra me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit, në bazë llogaritëse, me përdorimin e metodës së normës efektive të interesit.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

Sh Njohja e të hyrave dhe shpenzimeve (vazhdon)

Të hyrat nga dividendët

Dividentët të cilët dalin nga investimet e pronësore të klasifikuara si mjete financiare të matura sipas vlerës objektive përmes fitimit të mbetur gjithëpërfshirës në bilancin e suksesit kur të përcaktohet e drejta për pranim të pagesës.

Provizione dhe hyrjet dhe shpenzime tjera

Të hyrat nga provizionet dhe tarifat dhe llojet tjera të të hyrave njihen me bazë llogaritëse.

Shpenzimet nga provizionet dhe tarifat dhe llojet tjera të shpenzimeve njihen me bazë llogaritëse.

Të hyrat neto nga letrat me vlerë të matura sipas bilancit të suksesit dhe instrumenteve financiare të derivateve

Të hyrat neto nga letrat me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancin e suksesit i përfshijnë interesat e përlogaritur nga vlerat e kuponit, fitimet dhe humbjet e realizuara si rezultat i shitjes dhe ndryshimeve negative dhe pozitive të përealizuara në vlerën objektive të letra me vlerë përmes vlerës objektive nëpërmjet bilancin e suksesit (sipas parimit "letër pas letre"). Fitimet dhe humbjet nga ndryshimi i vlerës objektive të transaksioneve me instrumente financiare të derivateve njihen në bilancin e suksesit.

T Ndryshimet e përealizuara të kursit dhe të çmimeve

Ndryshimet e përealizuara të kursit dhe çmimeve janë rezultat i harmonizimit të vlerës së mjeteve dhe detyrimeve të denominuara në valutë të huaj me vlerën e kursit të denarit dhe ndryshimet në çmimin e tregut në ditën e raportimit.

Th Përfitimet e punonjësve

Kontribut për sigurimin pensional - plan për kontribute të definuara

Detyrime për kontributet e definuara për sigurim pensional në sistemin pensional të Republikës së Maqedonisë së Veriut njihen si kosto në bilancin e suksesit për periudhën kur ndodh detyrimi.

2. Rishikimi i politikave të rëndësishme kontabël (vazhdon)

U Dobitë për punonjësit (vazhdon)

Përfitime tjera afatgjata për punonjësit

Përfitime tjera afatgjata për punonjësit i përfshijnë pagesat e largimit në pension dhe e drejta e dhuratave jubilarë të punonjësve të cilët kanë punuar te punëdhënësi 10, 20, 30 gjegjësisht 40 vite. Këto përfitime janë në pajtim me Ligjin e marrëdhënieve të punës dhe me Marrëveshjen kolektive të Bankës Popullore.

Detyrimi për përfitime afatgjata për punonjësit, përveç kontributeve të sigurimit pensional, është i njejtë me shumën e përfitimeve të ardhshme të cilat i realizojnë punonjësit në bazë të mundit të tyre në periudhat e tashme dhe të kaluara, i zbritur deri në vlerën aktuale duke aplikuar në normë interesi të ponderuar për obligacionet afatgjata të emetuara nga shteti në vitin financiar aktual.

V Tatimet

Në pajtim me dispozitat ligjore në fuqi për tatimin mbi fitim, Banka Popullore është e liruar nga tatimi mbi fitim.

Në pajtim me dispozitat ligjore në fuqi për tatimin mbi fitim, Banka Popullore është e liruar nga pagimi i tatimit mbi pronë.

Banka Popullore është e obliguar të llogarisë tatimin e mbajtur për shërbimet e marra nga persona juridik të huaj në pajtim me ndryshimet e Ligjit për tatim mbi fitim nga 2014, i cili zbatohet nga 1 janari 2015.

X Raportim sipas segmenteve

Aktivitetet e Bankës Popullore formojnë një segment operativ dhe realizohen në një zonë gjeografike, Republika e Maqedonisë së Veriut. Banka Popullore ka shumë të konsiderueshme të fondeve dhe detyrimeve financiare si pjesë të aktiviteteve të menaxhimit me rezervat valutore dhe operacionet e tregut vendas. Këto aktivitete nuk formojnë segmente të veçanta operative.

Xh Të dhëna krahasuese

Shkaku i paraqitjes më të përshtatshme të vitit aktual disa artikuj të caktuar nga të dhënat krahasuese nga Raporti për rrjedhat monetare janë riklasifikuar. Këto riklasifikime nuk rezultuan me ndryshime të rëndësishme në përmbajtjen dhe formën e informacioneve financiare të prezantuara në raportet financiare.

3. Menaxhimi me rrezikun financiar

Raporti i gjendjes financiare të Bankës Popullore përbëhet nga instrumentet financiare. Këto instrumente e ekspozojnë Bankën Popullore ndaj rreziqeve financiare, përfshirë edhe rrezikun kreditor, rrezikun e tregut (rreziku nga dallimet e kursit dhe rreziku i normave të interesit) dhe rrezikut të likuiditetit.

A Rrezik kreditor

Rreziku kreditor është rrezik nga mos shlyerja e detyrimeve nga pala e kontraktuar, ulja e vlerës së fondeve si rezultat i uljes së rejtingut kreditor të institucionit financiar të kontraktuar ose bankës komerciale ku ruhen rezervat valutore dhe fondet tjera financiare, ose të emetuesit të instrumentit në të cilin vendosen rezervat valutore, si dhe rreziku i rrtijes së diferencës së normës së kthimit mes letrave më të sigurta shtetërore me vlerë dhe instrumentet tjera.

Mjetet valutore vendosen në instrumente të emetuara ose garantuara nga shtete ose subjekte shtetërore, qeveri rajonale ose lokale, institucione financiare ndërkombëtare dhe banka multilaterale të zhvillimit, banka afariste dhe institucione financiare, me rejting kreditor afatgjatë prej së paku BBB-/Baa3 ose të përshtatshëm, të caktuar nga agjencitë për rejting kreditor të njohura ndërkombëtarisht ("Standard dhe Purs", "Moody's" dhe/ose "Fitch"). Nëse vlerësimet për rejting kreditor dallojnë, përdoret rejting kompozitar (rejting i ponderuar mesatar).

Banka Popullore udhëheq me rrezikun kreditor nëpërmjet diversifikimit të investimeve. Lidhur me këtë, janë përcaktuar limite kuantitative për investimet sipas vendeve individuale dhe institucioneve financiare. Përkrah kësaj, caktohet edhe shuma maksimale e fondeve të vendosura në lloje të letrave me vlerë edhe në emisionet individuale të letrave me vlerë.

Monitorimi i ekspozimit të mjeteve valutore të rrezikut kreditor bëhet në bazë ditore.

Palët kontraktuese të Bankës Popullore janë të ndara në bazë të shkallës së rejtingut, e cila është e shprehur më tej. Qëllimi i shkallës së vlerësimit është të klasifikojë palët dhe emetuesit e obligacioneve sipas aftësisë kreditore. Aftësia kreditore e palëve kontraktuese dhe emetuesëve të obligimeve bazohet në rejting afatgjatë të përcaktuar nga agjencitë e rejtingut kreditor. Rejtingjet kreditore afatgjata të bankave të huaja janë vlerësime dhe mendime për aftësinë e bankës për shlyerje të shpejtë të detyrimeve depozitare në valutë të huaj dhe/ose vendase. Rejtingjet kreditore të emetuesëve janë vlerësime dhe mendime për aftësinë e emetuesëve për plotësimin e detyrimeve dhe marrëveshjeve financiare.

Banka Popullore përcakton një shumë të humbjes së pritur kreditore në bazë të probabilitetit të vlerësuar, si dallim mes rrjedhave monetare të cilat ndodhin sipas kushteve të marrëveshjes së instrumentit financiar dhe të rrjedhave monetare të cilat Banka Popullore pritet ti shlyej. Banka Popullore përcakton një shumë të humbjes së pritur kreditore të fondeve të cilat maten sipas vlerës së amortizuar blerëse.

3. MENAXHIMI ME RREZIKUN FINANCIAR (VAZHDON)

A Rrezik kreditor (vazhdon)

Humbja e pritur kreditore matet sipas rrezikut për mospagesë, varësisht nëse rreziku kreditor i emetuesit / palës së kontraktuar është rritur konsiderueshëm nga njohja fillestare e ekspozimit. Zhvlerësimi i vlerës së ekspozimeve me rejtingun kreditor investues dhe te ato ku nuk ka rritje të konsiderueshme të rrezikut kreditor (niveli 1) është në bazë të humbjes së pritur kreditore për 12 muaj. Zhvlerësimi i vlerës për ato ekspozime që kanë pësuar rritje të konsiderueshme të rrezikut kreditor (niveli 2 dhe niveli 3) është në bazë të humbjes së pritur kreditore për tërë jetëgjatësinë e instrumentit. Rritje e konsiderueshme e rrezikut kreditor llogaritet nëse instrumentit, emetuesit ose palës së kontraktuar migrojnë nga rejtingu kreditor investues, në jo investues. Instrumentet financiare rrjedhat monetare të cilave vonohen prej 30 deri 90 ditë gjithashtu migrojnë në nivelin 2 dhe nivelin 3, varësisht nga vonesa, vetëm nëse vonesa nuk është në bazë të arsyeve operative.

Llogaritja e humbjes së pritur kreditore bëhet në bazë të ekspozimit ndaj emetuesit / palës kontraktuese, humbjes së vlerësuar në rast të mospërmbushjes së detyrimit të kontraktuar dhe probabilitetit të mospërmbushjes në një periudhë të caktuar kohore, të përshtatur për skenaret e pritura makroekonomike. Njëkohësisht, përqindja e humbjes kushtëzohet nga prioriteti i kërkesës (prioritare ose subordinare) dhe probabiliteti i mospërmbushjes vjen nga të dhënat historike për ndryshim të rejtingjeve kreditore, të cilat i publikojnë agjenci të njohura ndërkombëtare të rejtingut kreditor. Përshtatjet aplikohen në probabilitetin e mospërmbushjes në bazë të regresit linear të treguesit për stabilitet të sistemit financiar, të matur nëpërmjet shkallës së kredive me probleme bankare, si koeficient i përshtatjes ekonomike të më shumë treguesëve makroekonomik.

Shkalla krahasuese e rejtingut	Rejting kreditor afatgjatë
Vlerësim investues	AAA, AA+, AA, AA-, A+, A, A-, BBB+, BBB, BBB-
Vlerësim joinvestues	BB+, BB, BB-, B+, B, B-, ose më të ulët

Vëllimi dhe ekspozimi i Bankës Popullore ndaj rrezikut kreditor paraqitet në Raportin për gjendjen financiare në shënimet për Raportin për gjendjen financiare të cilat i përshkruajnë mjetet financiare. Ekspozimi në bazë të rejtingut kreditor paraqitet sipas rejtingut mesatar kreditor të mjeteve financiare, të marrë nga vlerësimet e dhëna nga agjencitë e njohura ndërkombëtare për rejting kreditor “Standard dhe Purs”, “Moody’s” dhe/ose “Fitch”. Kjo mënyrë e paraqitjes është e përshtatshme me qasjen në përcaktimin dhe monitorimin ditor të ekspozimit të rrezikut kreditor gjatë udhëheqjes me rezervat valutore dhe është i përshkruar me Rregullat e udhëheqjes dhe investimit të rezervave valutore, të miratuara nga guvernatori.

3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)**A Rrezik kreditor (vazhdon)**

Tabela në vijim e paraqet strukturën e mjeteve financiare:

MJETE	2020	2019
Depozitat në valutë të huaj	26.748.038	26.936.716
- Depozita valutore pa afat	21.974.994	21.950.219
- Depozita valutore me afat në banka të huaja	4.773.044	4.986.497
Letra me vlerë të huaja	156.073.465	154.932.221
Depozita të arit	21.008.056	18.533.680
Të drejtat e veçanta të tërheqjes	38.773	171.857
Kërkesa nga shteti për marrëdhëniet me FMN-në	15.005.439	4.990.485
Letra me vlerë shtetërore	1.039.318	1.031.338
Kërkesa nga bankat	-	15.912
Kërkesat nga puna dhe mjetet tjera	101.450	159.226
Më 31 dhjetor	220.014.539	206.771.435

Analiza e strukturës së instrumenteve financiare në Bankën Popullore, tregon se nuk na ndryshime të rëndësishme në raport me 2019. Zhvlerësimi i vlerës së ekspozimeve të instrumenteve financiare lëviz në kornizat e nivelit 1 nuk ka lëvizje prej njërit në tjetrin nivel të ekspozimit të rrezikut.

Në tabelat në vijim shfaqet pasqyrë e mjeteve financiare me gjendje më 31 dhjetor 2020, gjegjësisht 31 dhjetor 2019, të cilat nuk janë maturuar dhe janë korigjuar për përmirësim të vlerës së prititur kreditore (për instrumentet e matura sipas vlerës së amortizuar blerëse), të analizuar sipas rejtingut kreditor mesatar të mjeteve financiare, të marrë nga vlerësimet e dhëna nga agjencitë e njohura ndërkombëtare për rejting kreditor “Standard dhe Purs”, “Moody’s” dhe/ose “Fitch”.

Mjetet financiare të korigjuara individualisht për zhvlerësim të vlerës më 31 dhjetor 2020, gjegjësisht 31 dhjetor 2019, shfaqen në kategoritë “Depozita valutore me afat në banka të huaja” (shënimi 16), “Letra me vlerë të huaj” (shënimi 17), “Kërkesa tjera” (shënimi 25) dhe “Kërkesa nga puna” (shënimi 29).

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumatat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)****A Rrezik kreditor (vazhdon)**

Rejting 31 2020	Depozita dhjetor valutore pa afat	Depozita valutore me afat në banka të huaja	Letrat e huaja me vlerë	Depozita të arit	Të drejta të veçanta të tërheqjes	Kërkesat nga shteti	Kërkesat nga puna dhe mjetet tjera	Gjithsej
AAA	13.381.455	-	39.906.298	-	-	-	-	53.287.753
AA+	3.078.591	-	18.172.990	-	-	-	-	21.251.581
AA	1.236.253	3.265.874	9.437.791	-	-	-	-	13.939.918
AA-	313.721	1.507.170	62.479.100	20.991.848	-	-	-	85.291.839
A+	16.415	-	9.179.516	-	-	-	-	9.195.931
A	10.367	-	1.640.760	-	-	-	-	1.651.127
A-	4.368	-	779.656	-	-	-	-	784.024
IFN ³	1.948	-	39.119	16.208	38.773	-	-	96.048
BBB+	2.670	-	-	-	-	-	-	2.670
BBB	-	-	556.714	-	-	-	-	556.714
BB ⁴	-	-	-	-	-	16.044.757	-	16.044.757
BBB-	3.929.206	-	13.881.521	-	-	-	-	17.810.727
Të paranguara ⁵	-	-	-	-	-	-	101.450	101.450
Gjithsej	21.974.994	4.773.044	156.073.465	21.008.056	38.773	16.044.757	101.450	220.014.539

Rejting 31 2019	Depozita dhjetor valutore pa afat	Depozita valutore me afat në banka të huaja	Letrat e huaja me vlerë	Depozita të arit	Të drejtat e veçanta të tërheqjes	Kërkesat nga shteti	Kërkesat nga banka	Kërkesat nga puna dhe mjetet tjera	Gjithsej
AAA	13.498.770	-	28.119.094	-	-	-	-	-	41.617.864
AA+	1.843.799	-	25.602.885	-	-	-	-	-	27.446.684
AA	1.188.003	-	15.406.401	1.286.356	-	-	-	-	17.880.760
AA-	2.774.607	827.121	18.877.714	10.949.125	-	-	-	-	33.428.567
A+	23.563	851.828	20.834.878	6.283.921	-	-	-	-	27.994.190
A	7.187	3.307.548	13.731.899	-	-	-	-	-	17.046.634
A-	1.104	-	16.561.206	-	-	-	-	-	16.562.310
IFN	2.010	-	40.880	14.278	171.857	-	-	-	229.025
BBB+	9.244	-	-	-	-	-	-	-	9.244
BBB	2.601.932	-	15.757.264	-	-	-	-	-	18.359.196
BB	-	-	-	-	-	6.021.823	-	-	6.021.823
Të paranguara	-	-	-	-	-	-	15.912	159.226	175.138
Gjithsej	21.950.219	4.986.497	154.932.221	18.533.68	171.857	6.021.82	15.912	159.226	206.771.43
				0		3			5

³ Institucione financiare ndërkombëtare⁴ Rejtingu i Republikës së Maqedonisë së Veriut⁵ Klientë në vende ku nuk kanë rejting kreditor sipas agjencive të njohura ndërkombëtare për rejting kreditor "Standard dhe Pours", "Moody's" dhe/ose "Fitch".

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumatat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)****A Rrezik kreditor (vazhdon)****Përqendrimi i rreziqeve të mjeteve financiare me ekspozim të rrezikut kreditor**

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin kreditor të mjeteve të Bankës Popullore sipas vlerës kontabël, të klasifikuar sipas rajoneve gjeografike më 31 dhjetor 2020. Për nevojat e kësaj table, Banka Popullore e klasifikon ekspozimin e rajoneve sipas vendit që vijnë palë kontraktuese:

	Vendet anëtare në BE	Vendet Europiane që nuk janë anëtare në BE	Republika e Maqedonisë së Veriut	Vendet anëtare tjera në OECD	Vendet tjera	Gjithsej
Depozita valutore pa afat	16.874.118	5.475	-	4.787.149	308.252	21.974.994
Depozita valutore me afat në banka të huaja	3.265.874	-	-	-	1.507.170	4.773.044
Letra me vlerë të huaja	141.894.838	1.121.110	-	7.047.959	6.009.558	156.073.465
Depozita të arit	-	21.008.056	-	-	-	21.008.056
Të drejtat e veçanta të tërheqjes	-	-	-	38.773	-	38.773
Kërkesa nga shteti	-	-	16.044.757	-	-	16.044.757
Kërkesat nga puna dhe mjetet tjera	-	-	101.450	-	-	101.450
31 dhjetor 2020	162.034.830	22.134.641	16.146.207	11.873.881	7.824.980	220.014.539
31 dhjetor 2019	165.607.221	3.934.119	6.196.961	15.383.117	15.650.017	206.771.435

3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)**B Rreziku i tregut**

Banka Popullore ndjek dhe udhëheq edhe me rrezikun valutor dhe të interesit, si rreziqe themelore të tregut. Qëllimi bazë i Bankës Popullore gjatë udhëheqjes me rreziqet e tregut është sqaruar në shënimin nr. 1. Rreziku valutor paraqet rrezik nga ulja e vlerës së instrumenteve financiare në valutë të huaj shkaku ndryshimit të marrëdhënieve intervalutore të valutave. Rreziku interesit paraqet rrezik nga ulja e vlerës së tregut të instrumenteve financiare shkaku lëvizjeve të pafavorshme të normave të interesit. Udhëheqja me rrezikun e tregut bëhet me përcaktim të kohëzgjatjes së përshtatur për portofolet të cilat monitorohen në bazë ditore. Gjithashtu, rreziku i tregut kontrollohet edhe përmes përcaktimit të buxhetit për rrezik, me të cilin definohet niveli i pranueshëm për rrezikun e interesit të rezervave valutore.

Për të matur efektin e rreziqeve të tregut mbi vlerën e rezervave valutore, Banka Popullore zbaton konceptin e "vlerës së ekspozuar në rrezik" – VAR (Value at Risk ose VAR). VAR paraqet metodologji statistike e cila e vlerëson ndryshimin maksimal të vlerës së rezervave valutore për shkak të ndryshimit të çmimeve të instrumenteve financiare dhe ndryshimi i kursit të këmbimit dhe me një nivel të caktuar të besueshmërisë për një periudhë të caktuar kohore. Banka Popullore, gjatë llogaritjes së VAR-it, e përdor nivelin e besueshmërisë nga 95% për periudhë kohore një vjeçare⁶ dhe 99% për një interval kohor prej dhjetë ditëve⁷.

Në dhjetor të vitit 2020, ekspozimi i rezervave valutore me të cilat udhëheq Banka Popullore (vlera e ekspozuar e rrezikut me nivel të besueshmërisë prej 99% për interval kohor prej dhjetë ditëve), për sa i përket luhatjeve të çmimeve të instrumenteve dhe kursit valutor të këmbimit ndaj euros shënon 1.295.674 mijë MKD (21.001.617 euro), ose 0,65 nga rezervat valutore. Në të njejtën kohe, VAR nga ndryshimi i kursit valutor të këmbimit për të njejtën periudhë (në bazë të diversifikuar, me ndryshim të përfshirë të çmimit të arit) shënon 1.269.008 mijë MKD (20.569.397 euro), ndërsa VAR, nga ndryshimet e çmimeve të instrumenteve në të cilat janë investuar rezervat valutore 26.666 mijë MKD (432.220 euro).

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Rreziku valutor	1.269.008	903.890
Rezik interesi	26.666	133.905
Gjithsej VAR-i	1.295.674	1.037.795

⁶Për vlerësim intern të buxhetit të vendosur për rrezik.

⁷Lidhur me rekomandimet nga marrëveshja e Bazelit e vitit 1999.

3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)

C Rreziku nga dallimet e kursit

Rreziku nga dallimet e kursit paraqet rrezik nga rënia e vlerës së mjeteve dhe detyrimeve financiare si rezultat i luhatjeve të kursit të këmbimit të valutave dhe çmimit të arit monetar.

Struktura valutore e rezervave valutore është e kushtëzuar nga struktura valutore e intervenimeve të mbështetjes së kursit të denarit ndaj euros, strukturës valutore të detyrimeve të Bankës Popullore dhe të shtetit ndaj vendeve të huaja, lloji i shkëmbimit të jashtëm tregtar dhe nga nevojat tjera likuide. Rrjedhimisht, euro është më e përfaqësuar në strukturën valutore të rezervave valutore. Ekspozimi i rrezikut valutor aktiv (që vjen nga devijimi nga struktura bazë valutore) është kufizuar me nivelin e rezervave të rivlersimit nga diferencat e kursit. Duke e pasur parasysh "de fakto" kursin fiks valutor të denarit ndaj euros, ekspozimi ndaj rrezikut valutor të Bankës Popullore ndaj euros është minimal, për dallim nga valutat tjera, ku ekspozimi është i pranishëm shkaku luhatjes së tyre ndaj euros, me atë edhe ndaj denarit.

Në tabelat më poshtë janë të kyçura mjetet dhe detyrimet financiare të Bankës Popullore sipas vlerës së tyre aktuale me gjendje të 31 dhjetorit 2019, gjegjësisht 31 dhjetor 2021, të analizuara sipas valutave.

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)****C Rreziku nga dallimet e kursit(vazhdon)**

Gjendja më 31 dhjetor 2020:

MJETE	EUR	USD	DTS	Të tjera	MKD	Gjithsej
Paratë e gatshme të huaja	2.729.688	665.525	-	22.225	-	3.417.438
Depozitat në valutë të huaj	17.170.169	9.542.077	-	35.792	-	26.748.038
Letrat e huaja me vlerë	154.627.929	1.406.417	39.119	-	-	156.073.465
Ari	-	21.046.389	-	-	-	21.046.389
Të drejtat e veçanta të tërheqjes	-	-	38.773	-	-	38.773
Kërkesa nga shteti	-	-	15.005.439	-	1.039.318	16.044.757
Anëtarësimi në FMN	-	-	10.908.938	-	-	10.908.938
Kërkesat nga puna dhe mjetet tjera	294	2	828	11.370	88.956	101.450
Gjithsej mjete	174.528.080	32.660.410	25.993.097	69.387	1.128.274	234.379.248
DETYRIME						
Paratë e gatshme në qarkullim	-	-	-	-	50.039.944	50.039.944
Depozita të bankave	4.189.777	-	-	-	64.460.518	68.650.295
Rezerva e detyrueshme e bankave në valuta të huaja dhe rezerva e detyrueshme e kursimoreve në denarë	17.378.901	-	-	-	20.691	17.399.592
Bonot e thesarit të Bankës Popullore	-	-	-	-	9.994.589	9.994.589
Depozitat e shtetit	22.442.096	18.699	-	5.037	23.532.129	45.997.961
Depozita të kufizuara	72.794	66.651	-	1.374	-	140.819
Detyrime ndaj FMN-së	-	-	25.914.377	-	-	25.914.377
Depozita të tjera	-	-	-	-	2.484.250	2.484.250
Detyrime të tjera	229.205	15.412	828	31.218	280.260	556.923
Detyrimet totale	44.312.773	100.762	25.915.205	37.629	150.812.381	221.178.750
Gjendja financiare neto	130.215.307	32.559.648	77.892	31.758	(149.684.107)	13.200.498

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)****C Rreziku nga dallimet e kursit(vazhdon)**

Gjendja më 31 dhjetor 2019:

MJETE	EUR	USD	DTS	Të tjera	MKD	Gjithsej
Paratë e gatshme të huaja	21.476	17.897	-	13.069	-	52.442
Depozitat në valutë të huaj	19.335.669	7.465.296	-	135.751	-	26.936.716
Letrat e huaja me vlerë	149.403.531	5.487.810	40.880	-	-	154.932.221
Ari	-	18.567.450	-	-	-	18.567.450
Të drejtat e veçanta të tërheqjes	-	-	171.857	-	-	171.857
Kërkesa nga shteti	-	-	4.990.485	-	1.031.338	6.021.823
Anëtarësimi në FMN	-	-	10.748.642	-	-	10.748.642
Kërkesa nga bankat	-	-	-	-	15.912	15.912
Kërkesat nga puna dhe mjetet tjera	7.702	2	6.488	11.312	133.722	159.226
Gjithsej mjete	168.768.378	31.538.455	15.958.352	160.132	1.180.972	217.606.289
DETYRIME						
Paratë e gatshme në qarkullim	-	-	-	-	43.334.119	43.334.119
Depozita të bankave	2.591.348	-	-	-	62.478.861	65.070.209
Rezerva e detyrueshme e bankave në valuta të huaja dhe rezerva e detyrueshme e kursimoreve në denarë	16.352.971	-	-	-	19.942	16.372.913
Bonot e thesarit të Bankës Popullore	-	-	-	-	24.745.813	24.745.813
Depozitat e shtetit	13.587.793	20.646	-	5.088	23.673.550	37.287.077
Depozita të kufizuara	187.334	73.070	-	-	-	260.404
Detyrime ndaj FMN-së	-	-	15.739.127	-	-	15.739.127
Depozita të tjera	-	-	-	-	2.249.892	2.249.892
Detyrime të tjera	249.689	17.111	6.488	32.064	256.065	561.417
Detyrimet totale	32.969.135	110.827	15.745.615	37.152	156.758.242	205.620.971
Gjendja financiare neto	135.799.243	31.427.628	212.737	122.980	(155.577.270)	11.985.318

3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)

Ç Reziku i interesit

Banka Popullore është e ekspozuar në rrezik të interesit si rezultat i mospajtueshmërisë të strukturës së interesit të mjeteve dhe detyrimeve financiare.

Qëllimi bazë i Bankës Popullore, arritja , dhe ruajtja e stabilitetit të çmimeve i jep të drejtë diskrete gjatë udhëheqjes me politikën monetare që ti përcaktojë normat e interesit të instrumenteve monetare. Por, në anën tjetër, Banka Popullore është e ekspozuar në rrezik të interesit gjatë udhëheqjes me rrezervat valutore, ekskluzivisht për shkak të ndikimit të ndryshimeve të jashtme të tregjeve financiare.

Pozita e Bankës Popullore në raport të ndjeshmërisë së ndryshimeve të normave të interesit, e bazuar mbi momentin e përcaktimit të përsëritur të normës së interesit më 31 dhjetor 2020, gjegjësisht 31 dhjetor 2019, është e shfaqur në tabelat në vijim. Tabelat i përfshijnë instrumentet financiare të Bankës Popullore sipas vlerës së tyre aktuale, të karakterizuara sipas datës më të hershme nga data e rivlerësimit ose datës së maturimit.

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumatat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)****Ç Reziku i interesit(vazhdon)**

Gjendja më 31 dhjetor 2020:

MJETE	Artikuj me interes					Gjithsej artikuj me interes	Norma pa interes	Gjithsej
	Deri 1 muaj ose norma variabile	Prej 1 deri më 3 muaj	Prej 3 muaj deri më 1 vit	Prej 1 deri më 5 vjet	Mbi 5 vjet			
Paratë e gatshme të huaja	-	-	-	-	-	-	3.417.438	3.417.438
Depozitat në valutë të huaj	24.237.043	2.511.736	-	-	-	26.748.779	(741)	26.748.038
Letrat e huaja me vlerë	-	-	92.008.938	19.610.995	8.415.505	120.035.438	36.038.027	156.073.465
Ari	-	-	3.314.003	-	-	3.314.003	17.732.386	21.046.389
Të drejtat e veçanta të tërheqjes	38.773	-	-	-	-	38.773	-	38.773
Kërkesa nga shteti	-	-	-	-	-	-	16.044.757	16.044.757
Anëtarësimi në FMN	-	-	-	-	-	-	10.908.938	10.908.938
Kërkesat nga puna dhe mjetet tjera	-	-	-	-	-	-	101.450	101.450
Gjithsej mjete	24.275.816	2.511.736	95.322.941	19.610.995	8.415.505	150.136.993	84.242.255	234.379.248
DETYRIME								
Paratë e gatshme në qarkullim	-	-	-	-	-	-	50.039.944	50.039.944
Depozita të bankave	49.485.912	-	-	-	-	49.485.912	19.164.383	68.650.295
Rezerva e detyrueshme e bankave në valuta të huaja dhe rezerva e detyrueshme e kursimoreve në denarë	17.378.901	-	-	-	-	17.378.901	20.691	17.399.592
Bonot e thesarit të Bankës Popullore	9.988.350	-	-	-	-	9.988.350	6.239	9.994.589
Depozitat e shtetit	6.000.000	-	-	-	-	6.000.000	39.997.961	45.997.961
Depozita të kufizuara	-	-	-	-	-	-	140.819	140.819
Detyrime ndaj FMN-së	-	-	-	-	-	-	25.914.377	25.914.377
Depozita të tjera	-	-	-	-	-	-	2.484.250	2.484.250
Detyrime të tjera	-	-	-	-	-	-	556.923	556.923
Detyrimet totale	82.853.163	-	-	-	-	82.853.163	138.325.587	221.178.750
Gjithsej rreziku i interesit	(58.577.347)	2.511.736	95.322.941	19.610.995	8.415.505	67.283.830	(54.083.332)	13.200.498

3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)**Ç Reziku i interesit(vazhdon)**

Gjendja më 31 dhjetor 2019:

Artikuj me interes					Norma pa interes		Gjithsej
--------------------	--	--	--	--	------------------	--	----------

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)*

MJETE	Deri 1 muaj ose norma variabile	Prej 1 deri më 3 muaj	Prej 3 muaj deri më 1 vit	Prej 1 deri më 5 vjet	Mbi 5 vjet	Gjithsej artikuj me interes		
Paratë e gatshme të huaja	-	-	-	-	-	-	52.442	52.442
Depozitat në valutë të huaj	24.452.396	2.472.810	-	-	-	26.925.206	11.510	26.936.716
Letrat e huaja me vlerë	-	1.668.515	99.017.818	8.952.432	15.558.938	125.197.703	29.734.518	154.932.221
Ari	12.153.649	-	5.073.607	-	-	17.227.256	1.340.194	18.567.450
Të drejtat e veçanta të tërheqjes	171.857	-	-	-	-	171.857	-	171.857
Kërkesa nga shteti	-	-	1.031.338	-	-	1.031.338	4.990.485	6.021.823
Anëtarësimi në FMN	-	-	-	-	-	-	10.748.642	10.748.642
Kërkesa nga bankat	-	15.912	-	-	-	15.912	-	15.912
Kërkesat nga puna dhe mjetet tjera	-	-	-	-	-	-	159.226	159.226
Gjithsej mjete	36.777.902	4.157.237	105.122.763	8.952.432	15.558.938	170.569.272	47.037.017	217.606.289
DETYRIME								
Paratë e gatshme në qarkullim	-	-	-	-	-	-	43.334.119	43.334.119
Depozita të bankave	32.190.348	-	-	-	-	32.190.348	32.879.861	65.070.209
Rezerva e detyrueshme e bankave në valuta të huaja dhe rezerva e detyrueshme e kursimoreve në denarë	16.352.971	-	-	-	-	16.352.971	19.942	16.372.913
Bonot e thesarit të Bankës Popullore	24.714.930	-	-	-	-	24.714.930	30.883	24.745.813
Depozitat e shtetit	6.000.000	-	-	-	-	6.000.000	31.287.077	37.287.077
Depozita të kufizuara	-	-	-	-	-	-	260.404	260.404
Detyrime ndaj FMN-së	-	-	-	-	-	-	15.739.127	15.739.127
Depozita të tjera	-	-	-	-	-	-	2.249.892	2.249.892
Detyrime të tjera	-	-	-	-	-	-	561.417	561.417
Detyrimet totale	79.258.249	-	-	-	-	79.258.249	126.362.722	205.620.971
Gjithsej rreziku i interesit	(42.480.347)	4.157.237	105.122.763	8.952.432	15.558.938	91.311.023	(79.325.705)	11.985.318

3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)**D Rreziku i likuiditetit**

Rreziku i likuiditetit është rrezik nga mungesa e mjeteve likuide për zhvillim të papenguar të funksioneve të Bankës Popullore. Qëllimi bazë i Bankës Popullore gjatë udhëheqjes me rrezikun e likuiditetit është shpjeguar në shënimin 1.

Ruajtja e likuiditetit sigurohet me vendosjen e mjeteve valutore në llogari rrjedhëse në vende të huaja, në depozita me afat të shkurtër dhe në letra me vlerë të borxhit për të cilat ekziston treg sekundar i thellë dhe likuid. Banka Popullore udhëheq me rrezikun e likuiditetit me përcaktimin dhe ruajtjen e mjeteve likuide në nivele përkatëse për zbatimin e politikës monetare dhe valutore, kryerjen e pagesave të rregullta dhe të kohshme të borxhit dhe rrjedhave të jashtme dhe/ose shpenzimeve kapitale me komponentë valutore në llogari të shtetit, si dhe përmbushjen e nevojave transaksionare gjatë udhëheqjes me rezervat valutore. Në të njëjtën kohë, në pajtim me Politikën dhe Rregulloren për udhëheqje

dhe investim të rezervave valutore, udhëheqja me rrezikun likuidues është e përshtatur me praksat më të mira globale. Rrjedhimisht, me qëllim që të optimizohet udhëheqja me rezervat valutore, në të njëjtën kohë duke i marrë parasysh detyrimet dhe qëllimet e ndryshme të rezervave valutore në periudha të ndryshme kohore, rezervat valutore janë të shpërndara në disa portofole: kapital operativ (portofol operativ), portofol likuidues dhe investues. Portofoli operativ siguron mjete likuide për realizimin e rrjedhave të gatshe në periudhë prej një muaji, ndërsa niveli i portofolit likuid përcaktohet në mënyrë dinamike, me shumë të nivelit minimal të portofolit operativ për 12 muajt e ardhshëm. Vlera e portofolit operativ dhe investues parashikohet së paku një herë në vjet, ndërsa periodikisht rishikohet bazuar në projeksionin e nevojave likuiduese, nevojave të pritura valutore të vendit në afat të mesëm dhe vlerësimin e cenueshmërisë së bilancit të pagesave. Afati maksimal i maturimit të depozitave në portofolin operativ është dy jave, ndërsa për letrat me vlerë të borxhit afati maksimal i mbetur deri në maturim është deri një muaj. Kohëzgjatje e përshtatur e portofolit likuidues është më e ulët krahasuar me portofolin investues dhe përcaktohet varësisht nga kushtet e tregut dhe nivelit të pranueshëm të rrezikut të interesit. Disponueshmëria e likuditetit valutor nuk është e kufizuar në portofol operativ dhe likuidues, në kushte kur edhe investimi i letrave me vlerë të borxhit (të matura sipas vlerës objektive përmes bilancit të suksesit të mbetur gjithpërfshirës) në kuadër të portofolit investues siguron likuiditet të mjaftueshëm nëpërmjet mundësisë së konvertimit të shpejtë të tyre të mjeteve monetare valutore. Lidhur me detyrimet në valutë vendase, Banka Popullore nuk është e ekspozuar në këtë rrezik shkak i karakterit të bankës qëndrore.

Tabela e mëposhtme i paraqet të dalurat monetare të Bankës Popullore të detyrimeve financiare joderivate dhe mjetet që ruhen për udhëheqje me rrezikun e likuditetit sipas maturimit të kontraktuar të mbetur në datën e Raportit të gjendjes financiare. Shumat e paraqitura në tabelën më poshtë janë rrjedhat monetare të paskontuara kontraktuale për detyrimet financiare dhe datat e pritura të maturimit të mjeteve financiare.

3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)

D Rreziku i likuiditetit(vazhdon)

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)*

31 dhjetor 2020	Deri 1 muaj	Prej 1 deri më 3 muaj	Prej 3 muaj deri më 1 vit	Prej 1 deri 5 vjet	Mbi 5 vjet	Gjithsej
DETYRIME						
Paratë e gatshme në qarkullim	50.039.944	-	-	-	-	50.039.944
Depozita të bankave	49.893.458	-	18.756.837	-	-	68.650.295
Rezerva e detyrueshme e bankave në valuta të huaja dhe rezerva e detyrueshme e kursimoreve në denarë	(4.065)	-	17.403.657	-	-	17.399.592
Bonot e thesarit të Bankës Popullore	9.994.589	-	-	-	-	9.994.589
Depozitat e shtetit	45.997.961	-	-	-	-	45.997.961
Depozita të kufizuara	105.883	-	34.936	-	-	140.819
Detyrime ndaj FMN-së	15.703.329	-	-	10.211.048	-	25.914.377
Depozita të tjera	2.484.250	-	-	-	-	2.484.250
Detyrime të tjera	485.794	32.618	38.511	-	-	556.923
Detyrimet totale (Data e maturimit kontraktual)	174.701.143	32.618	36.233.941	10.211.048	-	221.178.750
Mjete që ruhen për udhëheqje me rrezikun (e likuiditetit (datat e maturimit të pritur)						
	185.891.509	4.320.777	5.674.575	29.929.874	8.562.513	234.379.248
31 dhjetor 2019	Deri 1 muaj	Prej 1 deri më 3 muaj	Prej 3 muaj deri më 1 vit	Prej 1 deri 5 vjet	Mbi 5 vjet	Gjithsej
DETYRIME						
Paratë e gatshme në qarkullim	43.334.119	-	-	-	-	43.334.119
Depozita të bankave	40.817.631	-	24.252.578	-	-	65.070.209
Rezerva e detyrueshme e bankave në valuta të huaja dhe rezerva e detyrueshme e kursimoreve në denarë	(5.021)	-	16.377.934	-	-	16.372.913
Bonot e thesarit të Bankës Popullore	24.745.813	-	-	-	-	24.745.813
Depozitat e shtetit	37.287.077	-	-	-	-	37.287.077
Depozita të kufizuara	199.241	18.701	42.462	-	-	260.404
Detyrime ndaj FMN-së	15.739.127	-	-	-	-	15.739.127
Depozita të tjera	2.249.892	-	-	-	-	2.249.892
Detyrime të tjera	497.756	28.328	35.333	-	-	561.417
Detyrimet totale (Data e maturimit kontraktual)	164.865.635	47.029	40.708.307	-	-	205.620.971
Mjete që ruhen për udhëheqje me rrezikun (e likuiditetit (datat e maturimit të pritur)						
	182.400.582	1.707.880	8.733.117	9.039.469	15.725.241	217.606.289

3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***DH VLERA OBJEKTIVE E MJETEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE**

Vlera objektive paraqet vlerë për të cilën një mjet mund të zëvendësohet (përfshirë edhe fitimin e tij të parave) ose ndonjë detyrim të shlyer nën kushte normale komerciale mes palëve të interesuara në datën e raportimit.

Dallimet mes vlerës kontabiliste dhe vlerës objektive të atyre mjeteve dhe detyrimeve financiare të cilat nuk janë të evidentuara sipas vlerës objektive të grupuara sipas klasave të instrumenteve financiare të shfaqura më poshtë:

	Vlera kontabiliste		Vlera e drejtë	
	2020	2019	2020	2019
Mjete financiare				
<i><u>Të vlerësuara sipas vlerës së amortizuar</u></i>				
<i><u>blerëse</u></i>				
Paratë e gatshme të huaja	3.417.438	52.442	3.417.438	52.442
Depozitat në valutë të huaj	26.748.038	26.936.716	26.748.038	26.936.716
Të drejtat e veçanta të tërheqjes	38.773	171.857	38.773	171.857
Kërkesa nga shteti për marrëdhëniet me FMN-në	15.005.439	4.990.485	15.005.439	4.990.485
Anëtarësimi në FMN	10.908.938	10.748.642	10.908.938	10.748.642
Kërkesa nga bankat	-	15.912	-	15.912
Kërkesat nga puna dhe mjetet tjera	101.450	159.226	101.450	159.226
Letrat me vlerë të borxhit të huaja	32.877.476	32.016.260	33.829.336	32.575.935
Letra me vlerë shtetërore	1.039.318	1.031.338	1.039.318	1.031.338
	90.136.870	76.122.878	91.088.730	76.682.553
<i><u>Të vlerësuara sipas vlerës objektive</u></i>				
<i><u>nëpërmjet fitimit të mbetur gjithëpërfshirës</u></i>				
Letra me vlerë me pronësi të huaja	39.119	40.880	39.119	40.880
	39.119	40.880	39.119	40.880

	Vlera kontabiliste		Vlera e drejtë	
	2020	2019	2020	2019
Detyrime financiare				
<i><u>Të vlerësuara sipas vlerës së amortizuar</u></i>				
<i><u>blerëse</u></i>				
Paratë e gatshme në qarkullim	50.039.944	43.334.119	50.039.944	43.334.119
Depozita të bankave	68.650.295	65.070.209	68.650.295	65.070.209
Rezerva e detyrueshme e bankave në valuta të huaja dhe rezerva e detyrueshme e kursimoreve në denarë	17.399.592	16.372.913	17.399.592	16.372.913
Bonot e thesarit të Bankës Popullore	9.994.589	24.745.813	9.994.589	24.745.813
Depozitat shtetërore në denarë	23.532.129	23.673.549	23.532.129	23.673.549
Depozita në valutë të shtetit	22.465.832	13.613.528	22.465.832	13.613.528
Detyrime ndaj FMN-së	25.914.377	15.739.127	25.914.377	15.739.127
Depozita të mbetura dhe të kufizuara	2.625.069	2.510.296	2.625.069	2.510.296
Detyrime të tjera	556.923	561.417	556.923	561.417
	221.178.750	205.620.971	221.178.750	205.620.971

3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)

Dh Vlera objektive e mjeteve dhe detyrimeve financiare (vazhdon)

Mjete financiare

Vlera objektive e parave të gatshme të huaja, depozitave në valutë të huaj, të drejtat e veçanta të tërheqjes, anëtarësimi në FMN dhe të kërkesave të cilat vlerësohen sipas metodës së vlerës së amortizuar blerëse është e afërt me vlerën kontabël për shkak të karakterit të tyre afatshkurtër.

Kreditë e ofruara të bankave vlerësohen sipas metodës së vlerës së amortizuar blerëse, neto nga zhvlerësimi i vlerës. Këto kredi janë miratuar me të njëjtën normë interesi dhe nuk ka pasur kredi të tjera të ngjashme me karakteristika të ngjashme. Prandaj, vlera e drejtë përafrohet me vlerën e tyre kontabël.

Vlera objektive e letrave me vlerë të huaja sipas vlerës së amortizuar blerëse përcaktohet në bazë të çmimit të tyre të kuotuar në datën e Raportit të gjendjes financiare.

Letrat me vlerë shtetërore përfshijnë obligacionet e lëshuara nga shteti për qëllime të veçanta - rimbursimi i kërkesave të Bankës Popullore për kredi selektive. Këto obligacione nuk janë të listuara në bursë dhe nuk ka instrumente të tjera me karakteristika të ngjashme, prandaj menaxhmenti i Bankës Popullore vlerëson se vlera e drejtë është afër vlerës kontabël.

Siç shpjegohet në shënimin 17, letrat me vlerë me vlerë të drejtë përmes pasqyrës së të ardhurave gjithëpërfshirëse i referohen aksioneve në BIS me vlerë 39,119 mijë MKD (2019: 40,880 mijë MKD) dhe mbahen sipas vlerës së tyre të blerjes, e cila konsiderohet se pasqyron vlerën e drejtë të tyre. Duke marrë parasysh rolin specifik të BIS, vlera e drejtë e këtyre aksioneve përafrohet me vlerën e tyre kontabël.

Detyrime financiare

Vlera objektive e parave në qarkullim korrespondon me vlerën e tyre nominale.

Vlera objektive e depozitave të cilat vlerësohen sipas metodës së vlerës së amortizuar blerëse korrespondon me vlerën kontabiliste, për shkak faktit që nuk ekzistojnë instrumente me karakteristika të ngjashme.

Vlera objektive e bonove të thesarit të emetuara nga Banka Popullore korrespondon me vlerën e tyre kontabiliste, për shkak të karakterit të tyre afatshkurtër.

3. Menaxhimi me rrezikun financiar (vazhdon)**DH VLERA OBJEKTIVE E MJETEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE (VAZHDON)****Detyrime financiare (vazhdon)**

Për shkak të rolit specifik të FMN-së si institucion financiar ndërkombëtar, vlera objektive e detyrimeve në bazë të anëtarësimit të FMN-ja, ndarjen e të drejtave të veçanta të tërheqjes dhe detyrimeve në bazë të kredive të shfrytëzuara nga FMN-ja, nuk dallohen nga vlera e tyre kontabiliste.

Hierarkia e vlerës objektive

Vlera objektive përcaktohet në bazë të kësaj hierarkie:

a) Niveli 1- Çmimi i kuotuar i tregut

Instrumente financiare me çmime të kuotuar të tregut për instrumente identike të tregut aktiv.

b) Niveli 2- Teknika për vlerësim me përdorimin e informacioneve hyrëse (inpute) të cilat mund të monitorohen

Instrumentet financiare me çmime të kuotuar për instrumente të ngjashme të tregut aktiv ose çmime të kuotuar për instrumente të ngjashme ose identike për të cilat nuk ekziston treg aktiv dhe instrumente financiare të vlerësuara me përdorimin e modeleve ku mund të ndiqen të gjitha informacionet e rëndësishme hyrëse (inpute).

b) Niveli 3- të vlerësimit me informacione të rëndësishme hyrëse (inpute) të cilat mund të ndiqen

Instrumente financiare të vlerësuara me përdorimin e modeleve ku nuk mund të monitorohen një ose më shumë informacione të rëndësishme hyrëse (inpute).

Mjetet financiare të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit

31 dhjetor 2020	Niveli 1:	Niveli 2:	Niveli 3:	Gjithsej
Letrat me vlerë të borxhit të huaja	123.156.870	-	-	123.156.870
Ari	21.046.389	-	-	21.046.389
Totali i mjeteve financiare	144.203.259	-	-	144.203.259

31 dhjetor 2019	Niveli 1:	Niveli 2:	Niveli 3:	Gjithsej
Letrat me vlerë të borxhit të huaja	122.875.081	-	-	122.875.081
Ari	18.567.450	-	-	18.567.450
Totali i mjeteve financiare	141.442.531	-	-	141.442.531

4. Vlerësime të rëndësishme kontabël dhe arsyetimet gjatë zbatimit të politikave kontabël

Fushat më të rëndësishme për të cilat nevojiten arsyetime, vlerësime dhe supozime janë:

Klasifikimi i mjeteve financiare

Banka Popullore përcakton klasifikimin e mjeteve financiare në varësi të modelit të biznesit dhe flukseve monetare kontraktuale që priten nga ato (shënimi 2Zh).

Banka Popullore përdor vlerësime dhe gjykime gjatë përcaktimit të modelit të biznesit për menaxhimin e mjeteve financiare. Vlerësimi nuk bazohet në një faktor apo një aktivitet, por merr parasysh të gjitha evidencat përkatëse të disponueshme në ditën e përcaktimit të modelit të biznesit. Banka Popullore përdor vlerësime dhe gjykime për menaxhimin e mjeteve financiare dhe nga aspekti i realizimit të flukseve të parasë. Modeli i biznesit përcakton nëse flukset monetare do të gjenerohen nga flukset hyrëse të flukseve monetare kontraktuale, nga shitja e një aktivi financiar ose nga të dyja. Për rrjedhojë, ky vlerësim nuk kryhet në bazë të skenarëve që subjekti nuk pret të ndodhin, siç janë të ashtuquajturat skenarë të "rastit më të keq" ose të "testit të stresit".

Për të vendosur nëse flukset monetare do të realizohen përmes mbledhjes së flukseve monetare kontraktuale, është e nevojshme të merren parasysh shpeshtësia, vlera dhe dinamika e shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet e shitjeve, si dhe pritshmëritë për shitjet e ardhshme. Gjatë përcaktimit të një modeli biznesi, qëllimi i të cilit përmbushet nga mbledhja e flukseve monetare kontraktuale dhe shitja e aktiveve financiare, administrimi i likuiditetit, ruajtja e një rendimenti të paracaktuar nga interesat ose, nga ana tjetër, përafrimi i data e maturimit të mjeteve financiare me datën e maturimit merren parasysh detyrimet me të cilat financohen ato fonde. Gjatë përcaktimit të modeleve të tjera të biznesit, Banka Popullore fokusohet kryesisht në informacionin për vlerën e drejtë dhe e përdor atë informacion për të vlerësuar performancën e aseteve dhe për të marrë vendime.

Vlera objektive e instrumenteve financiare

Banka Popullore përdor teknika interne të vlerësimit për përcaktimin e vlerës objektive të atyre instrumenteve financiare të cilat nuk kuotojnë në tregjet aktive. Këto teknika përfshijnë vlerësime dhe supozime të cilat pjesëmarrësit e tregut do ti shfrytëzonin për përcaktimin e vlerës së instrumentit. Banka Popullore bën vlerësimin e vlerës në bazë të faktorëve të ndryshëm në dispozicion, përfshirë edhe çmimet dhe normat reale ose të vlerësuar të tregut, siç janë vlera kohore dhe paqëndrueshmëria, kushtet e tregut dhe likuiditeti. Vlerat e vlerësuar mund të dallohen nga vlera e cila do të arriheshte në transaksion në datën e matjes.

Banka Popullore zbaton modelet rregullisht nga një periudhë në tjetër, duke siguruar krahasueshmëri dhe kontinuitet në vlerësimet me kalimin e kohës, por vlerësimi i vlerës objektive përfshin edhe një shkallë të rëndësishme të arsyetimit.

4. Vlerësime të rëndësishme kontabël dhe arsyetimet gjatë zbatimit të politikave kontabël(vazhdon)

Vlera objektive e instrumenteve financiare (vazhdon)

Në Republikën e Maqedonisë së Veriut nuk ekziston përvojë, stabilitet dhe likuiditet i nevojshëm i tregut, për blerje dhe shitje të kërkesave dhe mjeteve tjera financiare ose detyrimeve për të cilat për momentin nuk janë çmime të disponueshme të tregut. Banka Popullore vlerëson ekspozimin e përgjithshëm të rrezikut edhe në raste kur vlerësohet se vlera në regjistrat nuk do të realizohet, pranon edhe uljen e vlerës. Sipas mendimit të Bankës Popullore, vlerat kontabiliste në datën e raportimit, për mjetet të cilat nuk kuotojnë në tregun aktiv e paraqesin vlerën më të saktë dhe më të dobishme të raportimit, duke i pasur parasysh kushtet aktuale të tregut (shënim 3Dh).

Afatshmëria e mjeteve materiale dhe jomatariale

Udhëheqësia e Bankës Popullore e përcakton jetëgjatësinë e vlerësuar dhe shpenzimet e lidhura për zhvlerësim dhe amortizim të mjeteve materiale dhe jomatariale. Përshtatshmëria e jetëgjatësisë së vlerësuar rishikohet një herë në vit ose kur ekzistojnë tregues për ndryshime të rëndësishme në supozimet bazë, siç janë zhvillimi i pritur teknologjik dhe ndryshimet në faktorët ekonomik dhe industrial (shënimi 2I dhe 2L).

Supozimet aktuale lidhur me planin e dobive të definuara të punonjësve

Shpenzimet e mundshme të bankës varen nga realizimi i përvojës së ardhshme dhe veçanarisht nga ndryshimi i normës së diskontuar dhe rritjes së pagesave. Faktorë tjerë, të cilët mund ta ndryshojnë detyrimin total janë numri i punonjësve, largimi i parakohshëm para realizimit të drejtës së pensionit dhe numri i punonjësve të ri (shënimi 2Rr dhe 41).

Zhvlerësim i vlerës së mjeteve financiare

Banka Popullore llogarit humbjet e pritura kreditore për fondet financiare të matura sipas vlerës së amortizuar blerëse. Përcaktimi i të dhënave hyrëse në modelin e matjes së humbjeve të pritura kreditore janë të përshkruara në shënimin 3A.

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***5. Shpenzimet neto të interesit****Të hyra nga interesi**

Të hyra nga interesi	Shteti	Bankat vendase	Subjekte të huaja	Subjekte tjera	Gjithsej 2020	Gjithsej 2019
Depozita dhe llogari rrjedhëse valutore	-	-	32.656	-	32.656	152.592
Letrat me vlerë të amortizuara sipas vlerës blerëse	7.980	-	98.530	-	106.510	178.213
Depozita të arit	-	-	5.553	-	5.553	15.419
Transaksionet e anasjellta repo valutore me kolateral të dhënë në ari	-	-	4.466	-	4.466	-
Transaksionet e anasjellta repo valutore	-	-	584	-	584	18.971
Interese tjera	33	84	-	1	118	3790
Gjithsej 2020	8.013	84	141.789	1	149.887	368.985
Gjithsej 2019	31.333	3.769	333.882	1	368.985	

Shpenzimet për interes

Shpenzimet për interes	Shteti	Bankat vendase	Subjekte të huaja	Subjekte tjera	Gjithsej 2020	Gjithsej 2019
Depozita	9.150	49.317	-	-	58.467	52.177
Bonot e thesarit të Bankës Popullore	-	268.684	-	-	268.684	578.615
Transaksionet klasike repo valutore	-	-	-	-	-	18.202
E drejta për interes për qira afatgjate	-	-	-	51	51	66
Interese tjera	-	-	69	-	69	-
Gjithsej 2020	9.150	318.001	69	51	327.271	649.060
Gjithsej 2019	9.125	621.667	18.202	66	649.060	

Efekte nga interesi negativ

Efekte nga interesi negativ	Bankat vendase	Subjekte të huaja	Gjithsej 2020	Gjithsej 2019
Depozita dhe llogari rrjedhëse valutore	-	(57.057)	(57.057)	(55.650)
Rezerva e detyrueshme e bankave në valuta të huaja	93.405	-	93.405	75.429
Transaksionet klasike repo valutore	-	50.274	50.274	60.010
Transaksionet e anasjellta repo valutore	-	(45.198)	(45.198)	(51.652)
Transaksionet klasike repo valutore me kolateral të dhënë në ari	-	3.611	3.611	-
Depozitat e pranuar nga bankat në valuta të huaja	346	-	346	-
Gjithsej 2020	93.751	(48.370)	45.381	28.137
Gjithsej 2019	75.429	(47.292)	28.137	

6. Të hyra neto nga provizionet**Të hyra nga provizionet**

	2020	2019
Provizionet nga bankat vendase për qarkullimin e borxhit në llogari	139.679	140.032
Provizionet nga furnizimi i bankave me para të gatshme	59.978	86.867
Provizione në bazë të shlyerjes së pagesave (MIPS)	30.556	35.401
Provizione nga operacionet valutore me sektorin publik	21.349	26.239
Provizione tjera	20.884	25.673
Gjithsej	272.446	314.212

Shuma e provizioneve që i paguan Banka Popullore janë të rregulluara me Vendimin për llojin dhe shumën e kompensimeve për shërbimet që i jep Banka Popullore, të cilin e miraton Këshilli i Bankës Popullore, si dhe me kontrata individuale të lidhura me organe shtetërore të caktuara.

Në periudhën mars - qershor 2020, Banka Popullore ka anuluar tarifën e llogaritur për tërheqjen dhe kthimin e parave të gatshme si masë për parandalimin dhe mbrojtjen e shëndetit të popullatës në vend në kushtet e përhapjes së infeksionit viral Kovid-19. Tarifa për kthimin dhe tërheqjen e parave të gatshme u rikthye në korrik 2020, duke marrë parasysh faktin se bankat filluan gradualisht të kthehen në mënyrën e rregullt të funksionimit.

Të hyrat në bazë të komisioneve për qarkullim të llogarive, nga furnizimi i bankave me para të gatshme dhe shlyerja e pagesave përmes MIPS-it⁸ i referohen shërbimeve që Banka Popullore i kryen për bankat vendase dhe mbajtësit e tjerë të llogarive në MIPS.

Komisionet nga operacionet valutore me sektorin publik i referohen të ardhurave të përfituara nga shitja e valutës autoriteteve shtetërore, si dhe nga kryerja e punës për shtetin në transaksionet e pagesave me vendet e huaja.

Nga maji i vitit 2020, është hequr përkohësisht tarifa e ngarkuar nga Banka Popullore për personat fizikë për inspektimin e të dhënave nga Regjistri i Kredive për ekspozimin ndaj rrezikut kreditor të personave juridikë dhe fizikë ndaj bankave dhe bankave të kursimit.

Shpenzime nga provizionet

	2020	2019
Provizione për shërbime nga bankat e huaja	11.446	18.158
Provizione për depozituesit e letrave me vlerë	10.134	9.497
Provizione në bazë të transaksioneve e së ardhmës	1.695	1.104
Provizione tjera	430	25
Gjithsej	23.705	28.784

Provizionet e paguara për bankat e huaja i referohen shërbimeve për mbajtjen e llogarive të Bankës Popullore, transaksionet e kryera me depozitat e Bankës Popullore dhe transaksionet e tjera në valutë dhe varen nga tarifat e bankave të huaja dhe nga lloji i shërbimeve. .

⁸MIPS – Sistemi i pagesave ndërbankare të Maqedonisë, pronësi e Bankës Popullore.

6. Të hyra neto nga provizionet**Shpenzime nga provizionet (vazhdon)**

Pjesa më e madhe e shpenzimeve për provizione, në vitin 2020, i referohen kostove të shërbimeve nga bankat e huaja për blerjen e mjeteve të huaja efektive të pagesës dhe të punës me letrat me vlerë që Banka Popullore u paguan depozituesve dhe bankave të huaja. Në shpenzimet për provizione për shërbime të bankave të huaja në vitin 2019, janë përfshirë edhe shpenzimet për shërbime nga Banka Botërore - RAMP⁹

7. Kursi neto i parealizuar dhe ndryshimet e çmimeve

	2020	2019
Diferencat e parealizuar pozitive të kursit	3.218.115	2.445.048
Diferencat e parealizuar negative të kursit	(4.267.707)	(2.549.921)
Diferencat e parealizuar negative të kursit të cilat i ngarkohen rezultatit financiar	(52.703)	-
Ndryshime të parealizuar pozitive të kursit dhe çmimesh nga ari	26.085.177	14.847.807
Ndryshime të parealizuar negative të kursit dhe çmimesh nga ari	(23.580.280)	(11.601.720)
Gjithsej	1.402.602	3.141.214

8. Të hyrat neto nga letrat me vlerë të matura sipas bilancit të suksesit dhe instrumenteve financiare të derivateve

	2020	2019
Fitimet e realizuara nga letrat me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit	169.309	92.407
Humbja e realizuara nga letrat me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit	(471.388)	(134.731)
Ndryshimet pozitive të çmimeve të parealizuar nga letrat me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit	53.107	98.500
Ndryshimet pozitive të çmimeve të parealizuar nga letrat me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit	(1.175.215)	(1.399.080)
Të hyra nga interesi të letrave me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit	1.539.874	1.534.925
Gjithsej të hyrat neto të letrave me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit	115.687	192.021
Fitimet e realizuara nga transaksionet e së ardhmës	26.439	29.983
Humbjet e realizuara nga transaksionet e së ardhmës	(18.244)	(40.411)
Gjithsej të hyrat / shpenzimet nga instrumentet financiare derivative	8.195	(10.428)
Gjithsej të hyrat neto nga letrat me vlerë të matura sipas bilancit të suksesit dhe instrumenteve financiare të derivateve	123.882	181.593

⁹ Në qershor 2014, Banka Popullore iu bashkua RAMP-it - program përkatës për menaxhimin me rezervat valutore (Reserve Advisory Management Program) nga ana e Bankës Botërore. Duke filluar nga data 1 tetor 2019, Banka Popullore ka ndryshime në programin e bashkëpunimit me Bankën Botërore, i cili nuk përfshin menaxhimin e një pjese të portofolit të rezervave valutore.

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***8. Të hyrat neto nga letrat me vlerë të matura sipas bilancit të suksesit dhe instrumenteve financiare të derivateve (vazhdon)**

Të ardhurat neto totale nga letrat me vlerë me vlerë të drejtë përmes pasqyrës së të ardhurave dhe instrumenteve financiare derivative për vitin 2019 përfshijnë të ardhurat neto të realizuara si rezultat i zbatimit të programit RAMP me Bankën Botërore, i cili arriti në 22,031 mijë MKD.

9. Kursi neto i realizuar dhe ndryshimet e çmimeve

	2020	2019
Diferencat pozitive të kursit të realizuara nga arbitrazhi me bankat e huaja, neto	418.368	383.430
Diferencat e realizuara pozitive të kursit dhe të çmimeve mbi baza tjera, neto	167.959	122.227
Gjithsej	586.327	505.657

Diferencat pozitive të realizuara të kursit të këmbimit nga arbitrazhet me bankat e huaja dhe diferencat pozitive të realizuara të kursit dhe çmimeve mbi baza të tjera, neto, bazohen në blerjen dhe shitjen e valutave të huaja me bankat e huaja, blerjen dhe shitjen e valutave të huaja me bankat vendase, blerjen dhe shitjen e arit me bankat e huaja, si dhe nga diferenca ndërmjet mesatares dhe normës së shitjes gjatë shitjes së valutës tek autoritetet shtetërore për kryerjen e pagesave në valutë jashtë vendit.

10. Të hyrat nga dividendët

	2020	2019
Të ardhurat nga dividendët nga investimet në BIS	-	7.944
Gjithsej	-	7.944

Gjatë vitit 2020, Banka Popullore realizoi të hyra nga dividendët e investimeve në BIS. Për shkak të situatës në nivel global me infeksionin viral (kovid-19), Bordi Drejtues i BIS mori vendim që të mos shpërndahet dividend nga fitimi i realizuar i bankës për vitin 2019, dhe të gjithë shumën t'i ndajë rezervat e bankës.

11. TË HYRA TJERA

	2020	2019
--	------	------

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)*

Të hyra nga huazimi automatik i letrave me vlerë	9.792	6.338
Të hyra nga tarifa (royalty) për monedha për koleksionim	842	940
Të hyra nga shitja e monedhave për koleksionim	311	462
Të ardhura në baza tjera	19.387	21.286
Gjithsej	30.332	29.026

12. Shpenzime për punonjësit

	2020	2019
Paga dhe tatimi personal	314.873	302.385
Kontribute për sigurim pensional	82.221	76.752
Kontribute të detyrueshme	40.236	37.959
Harxhime të tjera	12.881	11.269
Gjithsej	450.211	428.365

Shpenzimet e pagave për udhëheqësinë kryesore të Bankës Popullore për vitin 2020 shënojnë 14.457 mijë MKD (2019: 14.911 mijë MKD) dhe janë të përfshirë në shpenzimet e punonjësve. Shpenzimet për punonjësit referohen në përfitimet afatshkurtra të punonjësve.

13. Shpenzime tjera

	2020	2019
Shpenzime të lidhura me përpunim të monedhave dhe kartmonedhave	67.904	98.054
Shpenzime për shërbime të pranuar	69.628	67.254
Shpenzime materiale	20.714	20.870
Kosto tjera administrative	3.830	17.022
Shpenzime për monedha koleksionimi	376	1.127
Shpenzime në baza tjera	1.053	977
Gjithsej	163.505	205.304

Shpenzimet e lidhura me përpunimin e monedhave dhe kartmonedhave i referohen kryesisht monedhave dhe kartmonedhave të blera, si dhe materialeve për farkëtimin e monedhave (rondela). Shtypja e kartmonedhave dhe prerja e monedhave bëhet nga prodhues vendas ose të huaj, ndërsa prerja e monedhave nga rondelët e blera bëhet nga Banka Popullore. Banka Popullore zbaton politikë të kufizimit të shpenzimeve lidhur me përpunimin e kartmonedhave dhe monedhave varësisht nga qëndrueshmëria e tyre dhe atë në periudhë prej dy deri në katër vjet.

14. Rezerva e veçantë dhe zhvlerësimi i vlerës dhe dëmtimi/Çlirimi i zhvlerësimit të vlerës

	Shënimi	2020	2019
Zhvlerësimi i ndarë i vlerës së letrave me vlerë të huaj	17	12.214	213
Zhvlerësimi i liruar i vlerës së letrave me vlerë të huaj	17	(3.163)	(3.625)
Zhvlerësimi i ndarë i vlerës së kërkesave nga tarifat dhe provizionet	29	922	344
Zhvlerësimi i ndarë i vlerës së kërkesave nga interesat	29	52	-
Zhvlerësimi i ndarë i vlerës së depozitave me afat	16	53	49
Zhvlerësimi (i liruar) i vlerës së depozitave me afat	16	(50)	(333)
Vlera e ndarë neto e zhvlerësimit të vlerës së kërkesave nga operacionet	29	41	320
Rezerva e veçantë e ndarë lidhur me procedurat gjyqësore me persona juridik	40	247	-
Zhvlerësimi (i liruar) i vlerës së kërkesave tjera	25	-	(3.000)
Totali i rezervës së ndarë të veçantë dhe zhvlerësimi i vlerës/(e liruar) zhvlerësimi i vlerës		10.316	(6.032)

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***15. Paratë e gatshme të huaja**

	2020	2019
Euro	2.729.688	21.476
Dollar amerikan	665.525	17.897
Funta britanike	5.903	1.774
Dollarë australian	4.182	1.527
Valuta tjera	12.140	9.768
Gjithsej	3.417.438	52.442

Paratë e huaja efektive përfshijnë para të gatshme dhe çeqe në valutë të huaj. Paratë e huaja efektive janë të përfshira në ekuivalentet monetare për nevojat e Raportit të rrjedhave monetare (shënimi 43).

16. Depozita në valutë të huaj

	2020	2019
Depozita valutor pa afat	21.974.994	21.950.219
Depozita valutore me afat në banka të huaja	4.773.044	4.986.497
Përfshirë në paratë dhe ekuivalentet monetare (shënimi 43)	26.748.038	26.936.716
Gjithsej	26.748.038	26.936.716

Depozitat e afatizuara në bankat e huaja përfshijnë interes të llogaritur në shumë prej 743 mijë MKD (31 dhjetor 2019: 13.408 mijë MKD).

Më 31 dhjetor 2020 gjendja e zhvlerësimit të vlerës së depozitave të afatizuara arrin 53 mijë MKD (31 dhjetor 2019: 49 mijë MKD). Zhvillimi i zhvlerësimit të vlerës së depozitave të afatizuara është shfaqur në tabelën vijuese:

	Shënimi	2020	2019
Gjendja më 1 janar		49	333
Rritja e zhvlerësimit të vlerës së depozitave të afatizuara në valutë të huaj	14	53	49
(Lirimi) i zhvlerësimit të vlerës së depozitave me afat në valutë të huaj	14	(50)	(333)
Efekti nga diferencat e llogaritura të kursit		1	-
Gjendja më 31 dhjetor		53	49

Depozitat bartin interes pas normave të interesit në nivel vjetor, të cilat varen nga valuta e depozitit dhe për investimet përkatëse gjatë vitit 2020 dhe 2019 që arrijnë:

16. Depozita në valutë të huaj (vazhdon)

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)*

Lloji i normës së interesit	2020	2019
- depozita njëditore në USD-dollar	0,29%	2,14%
- depozita njëditore në euro	-0,505%	-0,45%
- depozita me afat në USD-dollar	1,35%	2,34%
- depozita me afat në euro	-	0,06%
- depozita me afat në euro -RAMP	-	-0,5%

Depozita në valutë të huaj sipas llojit të subjektit

	2020	2019
Bankat qendrore	24.906.395	19.050.435
Banka të huaja afariste	1.839.695	7.884.272
Institucione financiare ndërkombëtare	1.948	2.009
Gjithsej	26.748.038	26.936.716

Depozita në valutë të huaj sipas lokacionit gjeografik

	2020	2019
Europa	20.145.467	20.843.036
Amerika Veriore	4.766.695	2.475.858
Azi	1.835.876	3.617.822
Gjithsej	26.748.038	26.936.716

17. Letrat e huaja me vlerë

Banka Popullore ka investime në letrat me vlerë të borxhit të huaja dhe letra pronësie të huaja me vlerë. Investimet në letrat e huaja me vlerë të borxhit klasifikohen si letra me vlerë sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit dhe letrave me vlerë të amortizuara sipas vlerës blerëse.

17. Letra të huaja me vlerë (vazhdon)

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)*

	2020	2019
Obligacione	96.297.936	96.364.178
Regjistrat e diskontuara	20.552.684	-
Regjistra komerciale	3.706.480	17.301.424
Certifikat për depozit	2.599.770	9.209.479
Letrat me vlerë të borxhit sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit	123.156.870	122.875.081
Obligacione	32.877.476	32.016.260
Letrat me vlerë të borxhit të amortizuara sipas vlerës blerëse	32.877.476	32.016.260
Letrat me vlerë pronësia, të pakuotura	39.119	40.880
Letrat me vlerë pronësia sipas vlerës objektive nëpërmjet raportit të fitimit gjithpërfshirës	39.119	40.880
Gjithsej	156.073.465	154.932.221
Aktuale	128.007.846	130.379.971
Joaktuale	28.065.619	24.552.250

Portofoli i letrave me vlerë sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit e përbëjnë letra me vlerë të borxhit të cilësisë së lartë. Investimet në letrat me vlerë sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit harmonizohen me vlerën objektive dhe bartin kupona fikse interesi me normë mes 0% dhe 6% në vit (2019: mes 0% dhe 6% në vit). Letrat me vlerë të huaj të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit përfshijnë interesin e llogaritur në vlerë prej 635.686 mijë MKD (2019: 869.699 MKD).

Letrat me vlerë sipas vlerës së amortizuar blerëse sjellin të hyra me normë të interesit prej 0,2% dhe 5,5% në vit (2019: me normë të interesit prej 0,2% dhe 5,5% në vit). Letrat me vlerë të huaja të matura sipas vlerës së amortizuar blerëse përfshijnë interesin e llogaritur në vlerë prej 255.365 mijë MKD (2019: 268.430 MKD).

Më 31 dhjetor 2020, gjendja e zhvlerësimit të vlerës të letrave me vlerë sipas vlerës së amortizuar blerëse arrin 16.792 mijë MKD (31 dhjetor 2019: 7.714). Zhvillimi i zhvlerësimit të vlerës së letrave me vlerë sipas vlerës së amortizuar blerëse është shfaqur në tabelën vijuese:

17. Letra të huaja me vlerë (vazhdon)

	Shënimi	2020	2019
Gjendja më 1 janar		7.714	11.121

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)*

Rritja e zhvlerësimit të vlerës së letrave me vlerë sipas vlerës së amortizuar blerëse	14	12.214	213
(Lirimi) i zhvlerësimit të vlerës së letrave me vlerë sipas vlerës së amortizuar blerëse	14	(3.163)	(3.625)
Efekti nga diferencat e llogaritura të kursit		27	5
Gjendja më 31 dhjetor		16.792	7.714

Letrat me vlerë pronësie përbëhen nga 430 aksione të thjeshta nga BIS-i, vlera nominale e të cilave arrin 5000 SPB për aksion (të pagueshme 25% nga vlera e tyre nominale). Aksionet nga BIS paraqesin instrumente pronësore të cilat nuk kuotojnë në treg dhe vlera objektive e të cilave nuk mund të jetë e vërtetuar realisht dhe për këtë nuk paraqiten sipas vlerës blerëse. Në këtë mënyrë llogaritet se vlera e tyre blerëse e rrefekton vlerën e tyre objektive.

18. Instrumentet derivative

Në vitin 2019, Banka Popullore ka kryer transaksione me instrumente financiare derivative - kontrata të së ardhmes me norma të interesit dhe kontrata të së ardhmes për obligacione brenda portofolit të menaxhuar nga Banka Botërore, si dhe brenda portofolit të saj, ndërsa në periudhën janar-mars 2020 Banka Popullore ka lidhur transaksionet me instrumente financiare derivative brenda portofolit të vet. Më 31 dhjetor 2020, Banka Popullore nuk ka pozicione të hapura të së ardhmes.

Fitimet dhe humbjet nga ndryshimet në vlerën e drejtë të transaksioneve të së ardhmes njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve (shënimi 8).

19. Ari

	2020	2019
Depozita ari pa afat	17.692.169	1.300.634
Depozita ari me afat	3.315.887	17.233.046
Ari në thesarin e Bankës Popullore	38.333	33.770
Gjithsej	21.046.389	18.567.450
Aktuale	21.046.389	18.567.450

Totali i rezervave të arit në Bankën Popullore, deri më 31 dhjetor 2020, shënojnë 221.521,1497 ons (2019: 221.786,4357 ons) me vlerë objektive prej 1.891,10 - dollar (95.000 mijë MKD) për ons (2019: 1.523,00 dollarë ose 83.692 mijë MKD për ons).

19. Ari (vazhdon)

Normat e interesit të depozitave të arit me afat në vitin 2020 lëviznin në interval prej 0,01% deri 0,11% në për depozitat e arit të bazuara në çmimin e arit në USD-dollar (2019: me normë të interesit prej 0,01% dhe 0,20% në nivel vjetor). Më 31 dhjetor

2020 depozitat e arit me afat e përfshijnë interesin e llogaritur në shumë prej 1.885 mijë MKD (2019: 5.790 mijë MKD).

20. Të drejtat e veçanta të tërheqjes

Banka Popullore ka llogari aktuale të FMN-ja të denominuar në SPV, e cila përdoret për përpunimin dhe shlyerjen e të gjitha transaksioneve me FMN-në. Më 31 dhjetor 2020 drejtat e veçanta të tërheqjes shënojnë 38.773 mijë MKD (2019: 171.857 mijë MKD).

Kjo llogari aktuale mbart interes në shumën e të ashtuquajturës normë bazë të FMN-së. Gjatë vitit 2020, norma bazë varionte ndërmjet 0,050% dhe 0,750%, në vit (2019: mes 0,740% dhe 1,153% në vit). Të drejtat e veçanta të tërheqjes janë të përfshira në ekuivalentet monetare për nevojat e Raportit të flukseve monetare (shënimi 43).

21. Kërkesa nga shteti për marrëdhëniet me FMN-në

	2020	2019
Kërkesa në bazë të përdorimit të fondeve nga linja kreditore RFI ¹⁰ (shënimi 38b)	10.229.836	-
Kërkesë e lidhur me alokimin neto kumulativ të përgjithshëm dhe të veçantë	4.165.801	4.353.244
Kërkesa lidhur me obligacionin në bazë të alokimit të trasheguar në SPV	609.802	637.241
Gjithsej	15.005.439	4.990.485
Aktuale	15.005.439	4.990.485

E kundërta e këtyre pozitave aktive të bilancit është detyrimi ndaj FMN-së në bazë të alokimit të SPV-së dhe kredive të përdorura nga FMN-ja, në emër dhe në llogari të shtetit (shënime 38a dhe 38b).

22. Letrat me vlerë të shtetit

	2020	2019
Letrat me vlerë të amortizuara sipas vlerës blerëse		
Obligacione për kreditë selektive	1.039.318	1.031.338
Gjithsej	1.039.318	1.031.338
Aktuale	1.039.318	1.031.338

¹⁰ Instrument për financim të shpejtë (Rapid Financial Instrument) - RFI.

Obligacioni për kredi selektive që mbahej deri në maturim është letra me vlerë e lëshuar në emër dhe në shpenzime të shtetit, në bazë të dispozitave të Ligjit për rindërtim dhe rehabilitim të një pjese të bankave në Republikën e Maqedonisë nga viti 1995.

Obligacioni për kreditë selektive duhet të paguhet në prill të vitit 2020, por si rezultat i masave të shumta të marra nga shteti për mbajtjen e Buxhetit të Republikës së Maqedonisë së Veriut në gjendje të jashtëzakonshme, afati për shlyerjen e obligacionit ishte zgjatet me një vit dhe data e re e maturimit është 1 prill 2021.¹¹ Vlera nominale e obligacionit arrin 1.039.318 mijë MKD dhe e njejta nuk bartë interes. Obligacioni u vlerësua me kosto të amortizuar dhe u amortizua deri në datën e maturimit të obligacionit, pra 1 Prill 2020.

23. Anëtarësimi në FMN

Në pajtim me Statutin e FMN-së, i cili është ratifikuar nga Kuvendi, si dhe në pajtim me Ligjin e Trashëgimisë Juridike të Republikës së Maqedonisë për anëtarësim në Fondin Monetar Ndërkombëtar, Banka Popullore vepron si agjent fiskal i Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe njëkohësisht vepron si depozitues i FMN-së në Republikën e Maqedonisë së Veriut. Në këtë cilësi, Banka Popullore mban evidencë për kuotën e Republikës së Maqedonisë së Veriut për anëtarësim në FMN, si dhe llogaritë nr. 1 dhe llogaria nr. 2.

Në fund të vitit 2020, kuota e Republikës së Maqedonisë së Veriut për anëtarësimin në FMN shënon 10.881.508 mijë MKD, llogaria nr. 1 shënon 27.272 mijë MKD dhe llogaria nr. 2 shënon 158 mijë MKD (2019: 10.721.616 mijë MKD, 26.871 mijë MKD dhe 155 mijë MKD, përkatësisht, për tre pozitat). Ndryshimet janë rezultat i vlerësimit të kryer të këtyre pozitave me kurs të SPV-së nga 30 prill 2020 sipas vitit financiar të FMN-së (shënimi 39c).

24. Kreditë e dhëna të bankave

	2020	2019
Kredi afatgjatë nga konverzimi i kredive selektive në vitin 1996		15.912
Gjithsej		15.912

¹¹ Në pajtim me "Dekretin me fuqi juridike për zbatimin e Ligjit e Rehabilitimit dhe Rikonstruimit të një Pjese të Bankave në Republikën e Maqedonisë gjatë Gjendjes së Jashtëzakonshme" nr. 44-2598/1 nga 27 mars 2020, "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 82 nga 27 mars 2020.

Aktuale	15.912
---------	--------

Kërkesat e bazuara në kredi afatgjata u krijuan me ristrukturimin e të ashtuquajturave kredi selektive të Bankës Popullore, të cilat përdorshin për të refinancuar kryesisht kreditë bujqësore të bankave në ish-Jugosllavi.¹² Të arkëtueshmet nga bankat vendase në bazë të kredive emetuese primare (të konvertuara në vitin 1996) në vlerë prej 15,912 mijë MKD ishin të detyrueshme dhe të mbledhura më 31 mars 2020. Kreditë kishin një interes vjetor prej 1.5%, i cili ishte i mjaftueshëm për pagesat gjashtëmujore.

25. Kërkesa tjera

	2020	2019
Kërkesa nga bankat në falimentim	730.039	730.039
Depozita të matuaruara të ankandeve	5.268	5.268
Gjithsej	735.307	735.307
Zhvlerësimi i vlerës		
Gjithsej		

Në janar 2004, Banka Popullore pagoi 1.018.258 mijë MKD për bankat e huaja në bazë të garancive për kredi të një banke maqedonase nga bankat e huaja, të dhëna në bazë të Vendimit për kriteret dhe kushtet e përdorimit të një pjese nga rezervat valutore në bazë të garancive për kredi të një banke maqedonase nga bankat e huaja, e cila ndaloi së vlejuri nga marsi 2003. Banka Popullore krijoi kërkesa nga bankat vendase. Ndaj bankës u nis procedurë falimentimi gjatë marsit 2004. Banka Popullore evidentoi kërkesa në bazë të garancive të ofruara nga banka në falimentim në vlerë prej 1.034.569 mijë MKD. Banka Popullore kreu zhvlerësim total të vlerës së kërkesave nga banka në falimentim.

Në periudhën prej 2010 deri më 2019, Banka Popullore arkëtoi një pjesë të kërkesave në vlerë totale prej 231.234 mijë MKD, në bazë të aktvendimit për shpërndarje paradhënie nga pasuria falimentuese e bankës vendase në falimentim dhe nga pasuria falimentuese e një debitori të bankës vendase në falimentim. Në periudhën nga viti 2015 deri në vitin 2019, Banka Popullore ka marrë mjete në bazë të kërkesave të papaguara (një pjesë e objekteve ndërtimore dhe një pjesë e pajisjeve) në vlerë të përgjithshme prej 73,296 mijë MKD, nga të cilat në vitin 2019 një pjesë e hapësirës afariste është marrë në shumën prej 10.951 mijë den.

25. Kërkesa tjera (vazhdon)

në vitin 2019, Banka Popullore arkëtoi një pjesë të kërkesave në vlerë prej 3.000 mijë MKD (shënimi 14). Në vitin 2020 nuk kishte arkëtim të kërkesave, as fonde të marra në bazë të kërkesave të pashlyera.

¹² Ish Jugosllavia - Republika Socialiste Federative e Jugosllavisë.

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020**

(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)

Kërkesat e maturuara të papaguara të bankave i referohen depozitave të ankandëve të një banke të cilat nuk janë kthyer në kohë. Në vitin 1999 u nis procedurë falimentimi kundër kësaj banke, e cila ende është në vazhdim. Banka Popullore tërësisht i rezervoi kërkesat nga banka në falimentim.

Zhvillimi i zhvlerësimit të vlerës së kërkesave tjera është shfaqur në tabelën vijuese:

	2020	2019
Gjendja më 1 janar	735.307	749.258
(Lirimi) i zhvlerësimit të vlerës së kërkesave tjera (shënimi 14)		
(Lirimi) i zhvlerësimit të vlerës së kërkesave tjera në bazë të fondeve të ndërmarra		
Gjendja më 31 dhjetor	735.307	735.307

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumatat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***26. Patundshmëri dhe pajisje**

	Tokë dhe ndërtesa	Mobilje, pajisje dhe automjetet	Vepra artistike	Literaturë artistike	Investimet në progres	Fondet totale për qëllime biznesi	Fonde për qëllime rekreative	Gjithsej
Gjendja më 1 janar 2019								
Vlera blerëse	809.128	563.924	64.252	4.254	368.385	1.809.943	34.456	1.844.399
Zhvlerësimi i akumuluar								(930.480)
Gjendja më 1 janar 2019, vlera aktuale	387.693	75.908	64.252	4.254	368.385	900.492	13.427	913.919
Efekti nga zbatimi i SNRF-së 16 Qiratë	4.554	-	-	-	-	4.554	-	4.554
Gjendja më 1 janar 2019, vlera aktuale	392.247	75.908	64.252	4.254	368.385	905.046	13.427	918.473
Rritja e fondeve gjatë vitit								
- vlera blerëse	147	15.748	-	590	135.611	152.096	-	152.096
Reduktimi i fondeve								
- vlera blerëse	-	(7.113)	-	-	-	(7.113)	-	(7.113)
- zhvlerësimi i akumuluar	-	7.071	-	-	-	7.071	-	7.071
Transferime								
- vlera blerëse	184	182	-	9	(83)	292	(292)	-
- zhvlerësimi i akumuluar	(184)	(108)	-	-	-	(292)	292	-
Zhvlerësimi për vitin	(27.248)	(31.483)	-	-	-	(58.731)	(638)	(59.369)
Gjendja më 31 dhjetor 2019	365.146	60.205	64.252	4.853	503.913	998.369	12.789	1.011.158
Gjendja më 31 dhjetor 2019								
Vlera blerëse	814.013	572.741	64.252	4.853	503.913	1.959.772	34.164	1.993.936
Zhvlerësimi i akumuluar	(448.867)	(512.536)	-	-	-	(961.403)	(21.375)	(982.778)
Vlera aktuale	365.146	60.205	64.252	4.853	503.913	998.369	12.789	1.011.158

Në pozicionin e tokës dhe ndërtesave është bërë përshtatje e gjendjes aktuale më 1 janar 2019, për zbatimin e SNRF-së 16, Qiratë, ku për marrëveshjet që kanë karakteristikat e një qiraje operative, vlera e mbetur e qirave mujore ndaj qiradhënësit, njihet si mjet me të drejtë përdorimi.

26. Patundshmëri dhe pajisje (vazhdon)

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)*

	Tokë dhe ndërtesa	Mobilje, pajisje dhe automjete	Vepra artisti ke	Literatu ra profesio nale	Investime t në progres	Fondet totale për qëllime biznesi	Fonde për qëllime rekreative	Gjithsej
Gjendja më 1 janar 2020								
Vlera blerëse	814.013	572.741	64.252	4.853	503.913	1.959.772	34.164	1.993.936
Zhvlerësimi i akumuluar	(448.867)	(512.536)	-	-	-	(961.403)	(21.375)	(982.778)
Gjendja më 1 janar 2020, vlera aktuale	365.146	60.205	64.252	4.853	503.913	998.369	12.789	1.011.158
Rritja e fondeve gjatë vitit								
- vlera blerëse	-	11.747	109	51	304.816	316.723	-	316.723
Reduktimi i fondeve								
- vlera blerëse	-	(21.126)	-	-	-	(21.126)	(15)	(21.141)
- zhvlerësimi i akumuluar	-	21.124	-	-	-	21.124	15	21.139
Zhvlerësimi për vitin	(25.860)	(28.700)	-	-	-	(54.560)	(641)	(55.201)
Gjendja më 31 dhjetor 2020	339.286	43.250	64.361	4.904	808.729	1.260.530	12.148	1.272.678
Gjendja më 31 dhjetor 2020								
Vlera blerëse	814.013	563.362	64.361	4.904	808.729	2.255.369	34.149	2.289.518
Zhvlerësimi i akumuluar	(474.727)	(520.112)	-	-	-	(994.839)	(22.001)	(1.016.840)
Vlera aktuale	339.286	43.250	64.361	4.904	808.729	1.260.530	12.148	1.272.678

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***26. Patundshmëri dhe pajisje (vazhdon)**

Fondet bazë për qëllimet rekreative përfshijnë ndërtesa dhe fonde tjera bazë në kuadër të atyre ndërtesave.

Si pjesë e reformave të sistemit të pagesave, në vitin 2001 Banka Popullore e mori funksionin për furnizim me para të gatshme nga ish Zyra e qarkullimit të pagesave (ZQP), si dhe një pjesë të ndërtesave, pajisjeve dhe mobiljeve të ZQP-së të lidhura me atë funksion në dhjetë qytete në shtet. Këto mjete bazë i janë dorëzuar Bankës Popullore, por pronësia ende nuk është bartur dhe rrjedhimisht, mjetet nuk janë evidentuar në regjistrat afariste të Bankës Popullore.

Në vitin 2013, me vendim të Qeverisë, Bankës Popullore iu dha e drejta për shfrytëzim të përhershëm të tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut, për ndërtim të objektit të ri afarist. Toka nuk është evidentuar në regjistrat e Bankës Popullore. Gjatë vitit 2020, Banka Popullore kishte investuar në investimet rrjedhëse në vlerë prej 304.781 mijë MKD (2019: 135.552 mijë MKD), të lidhura me ndërtimin e objektit të ri afarist (shënimi 44b).

Gjatë vitit 2020 dhe 2019, Banka Popullore nuk ka ngarkesa mbi patundshmëri dhe pajisje.

27. Aktivet jomateriale

	2020	2019
Gjendja më 1 janar		
Vlera blerëse	244.716	237.641
Investimet në progres	5.488	5.551
Amortizimi i mbledhur	(227.739)	(213.271)
Vlera aktuale	22.465	29.921
Rritja e fondeve gjatë vitit		
- vlera blerëse	21.150	7.012
- transfer nga investimet në progres	-	63
Reduktimi i fondeve gjatë vitit		
- vlera blerëse	(3.387)	-
- amortizimi i mbledhur	3.387	-
Amortizimi për vitin	(15.425)	(14.468)
Investimet në progres	615	(63)
Gjendja më 31 dhjetor	28.805	22.465
Gjendja më 31 dhjetor		
Vlera blerëse	262.479	244.716
Investimet në progres	6.103	5.488
Amortizimi i mbledhur	(239.777)	(227.739)
Vlera aktuale	28.805	22.465

28. Monedha nga metale të çmuara

Më 31 dhjetor 2020 gjendja e monedhave nga metalet e çmuara arrin 5.436 mijë MKD (2019: 5.235 mijë MKD).

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020

(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)

Monedhat e metaleve të çmuara i përfshijnë monedhat përkujtimore dhe monedhat për qëllime koleksioniste.

Monedhat përkujtimore janë prej ari dhe argjendi të cilat në bazë të vendimit të Qeverisë prodhohen për të përkujtuar përvjetorë të rëndësishëm të shtetit.

Më 31 dhjetor 2020, Banka Popullore kishte në disponim 173 monedha ari dhe 26 monedha argjendi (31 dhjetor 2019: 173 monedha ari dhe 26 monedha argjendi).

Në pajtim me Ligjin e Bankës Popullore, nga qershor vitit 2014, Banka Popullore filloi me aktivitetin e shitjes së monedhave për qëllime koleksionimi, të cilat njëkohësisht janë edhe mjet pagimi. Banka Popullore i blen monedhat e prera për qëllime grumbullimi nga një furnizues i cili organizon projektimin, prerjen, promovimin, shitjen dhe shpërndarjen e tyre.

Banka Popullore merr një sasi nga emetimi i parave të prera për qëllime inkasimi për shitje dhe shpërndarje në territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut. Në vitin 2016 Banka Popullore filloi me shitjen e monedha për qëllime koleksionimi dhe me punë komisionimi.

Më 31 dhjetor 2020, Banka Popullore kishte në disponim 306 monedha për qëllime koleksionimi (31 dhjetor 2019: 400 copë). Të hyrat nga shitja e monedhave për koleksionim janë të paraqitura në shënimin 11.

29. Kërkesat nga operacionet

Kërkesat nga operacionet i përfshijnë kërkesat në bazë të tarifave dhe provizioneve për shërbimet e kryera nga Banka Popullore, kërkesa për mirëmbajtjen e Kompleksit të bankave dhe kërkesave tjera:

	2020	2019
Tarifa dhe provizione	33.282	40.816
Kërkesa për mirëmbajtjen e Kompleksit të Bankave	2.044	2.128
Debitorë të tjerë	406.961	405.941
Zhvlerësimi i vlerës së kërkesave tjera	(406.961)	(405.941)
Gjithsej	35.326	42.944

Zhvillimet e zhvlerësimit të vlerës së kërkesave tjera shfaqen në vazhdim:

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***29. Kërkesa nga operacionet (vazhdon)**

	2020	2019
Gjendja më 1 janar	405.941	405.274
Rritja e zhvlerësimit të vlerës për kërkesat nga operacionet (shënimi 14)	41	320
Rritja e zhvlerësimit të vlerës për kërkesat nga tarifara dhe provizionet (shënimi 14)	922	344
Rritja e zhvlerësimit të vlerës për kërkesat nga interesi (shënimi 14)	52	-
Rritja e kërkesave të dyshimta dhe kontestuese	5	3
Gjendja më 31 dhjetor	406.961	405.941

30. Fondet tjera

	2020	2019
Avanset e dhëna	65.739	115.614
Kostot e llogaritura për shtypjen e parave	133.508	84.420
Furnizime për zyra dhe të tjera	11.348	10.076
Kosto tjera të llogaritura	4.362	4.366
Fonde në baza tjera	385	668
Mjete të marra në bazë të kërkesave të pashlyera	55.848	55.848
Mjete të marra në bazë të kërkesave të pashlyera	(55.848)	(55.848)
Gjithsej	215.342	215.144
Aktuale	203.994	205.068
Joaktuale	11.348	10.076

Avanset e dhëna i referohet avanseve të paguara në pajtim me marrëveshjet e lidhura me objektin e ri afarist.

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***31. Paratë e gatshme në qarkullim**

Paratë e gatshme në qarkullim:

MKD	Vlera nominale	2020	Vlerë në mijëra MKD	2019	Vlerë në mijëra MKD
		Copë		Copë	
Para të gatshme në qarkullim (mjet ligjor për pagesë)					
Kartëmonedha	100	15.466.369	1.546.637	15.666.078	1.566.608
	200	2.281.641	456.328	1.394.597	278.919
	500	12.820.252	6.410.126	9.482.457	4.741.229
	1000	21.850.594	21.850.594	21.361.053	21.361.053
	2000	8.924.758	17.849.516	6.748.268	13.496.536
Totali i kartëmonedhave			48.113.201	41.444.345	
Kartëmonedha nga polimeri	10	24.374.586	243.746	22.505.566	225.056
	50	5.347.367	267.368	5.077.438	253.872
Totali kartëmonedhave nga polimeri			511.114	478.928	
Monedha	1	110.399.232	110.399	108.453.279	108.453
	2	78.202.945	156.406	71.591.888	143.184
	5	42.170.684	210.854	39.554.776	197.774
	10	34.334.824	343.348	34.988.737	349.887
	50	5.798.903	289.945	6.108.264	305.413
Totali monedhave			1.110.952	1.104.711	
Para të gatshme në qarkullim (mjet ligjor për pagesë)			49.735.267	43.027.984	
Para të gatshme në qarkullim - monedha për qëllime koleksionimi					
Monedha	10	90.902	909	82.280	823
	100	96.576	9.658	96.484	9.648
	1000	557	557	557	557
	2000	45	90	25	50
Totali parave të gatshme në qarkullim - monedha për qëllime koleksionimi			11.214	11.078	
Para të gatshme në qarkullim që nuk janë mjet ligjor për pagesë					
Monedha	0,5	4.333.792	2.167	4.311.792	2.156
Kartëmonedha	10	16.938.061	169.381	16.952.205	169.522
Kartëmonedha	50	2.255.406	112.770	2.258.083	112.904
Kartëmonedha	5000	1.829	9.145	2.095	10.475
Totali parave të gatshme në qarkullim që nuk janë mjet ligjor për pagim			293.463	295.057	
Para të gatshme në qarkullim			50.039.944	43.334.119	

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***32. Depozita të bankave**

	2020	2019
Depozitat e bankave në MKD	19.164.505	32.879.842
Depozita të disponueshme të bankave në MKD te Banka Popullore	45.296.013	29.599.019
Depozitat e bankave në valutë të huaj - MIPS EUR	3.758.053	2.591.348
Depozitat e bankave në valutë të huaj	431.724	-
Gjithsej	68.650.295	65.070.209
Aktuale	68.650.295	65.070.209

Detyrimet në bazë të depozitave ndaj bankave në MKD i reflektojnë bilancet në llogaritë e bankave te Banka Popullore për shlyerjen e transaksioneve pagesore. Fondet e llogarive të bankave kyçen në plotësimin e rezervës së detyrueshme në denarë të bankave.

Bankat vendase dhe filialet e bankave të huaja kanë të drejtë të vendosjes së fondeve në depozitat e disponueshme te Banka Popullore. Afatet e maturimit të depozitave janë një ditë pune (njëditore) dhe shtatë ditë, pa mundësi të tërheqjes së parakohshme, të pjesërishtme ose të tërësishme.

Norma e interesit e depozitave të disponueshme njëditore gjatë vitit 2020 arrinte 0,15% në nivel vjetor (2019: 0,15% në nivel vjetor), ndërsa, norma e interesit e depozitave të disponueshme deri në shtatë ditë gjatë vitit 2020 arrinte 0,3% në nivel vjetor (2019: 0,3% në nivel vjetor). Depozitat e disponueshme deri në shtatë ditë e përfshijnë interesin e llogaritur me vlerë prej 13 mijë MKD (2019: 20 mijë MKD).

Për qëllimet e shlyerjes së bankave vendase, Banka Popullore ka llogari të hapura në euro në MIPS, për lidhjen e eurosistemit për pagesë TARGET 2.

Në gusht 2020 u riaktivizua mundësia që bankat vendase nëpërmjet ankandëve të vendosi depozita valuto te Banka Popullore. Më 31 dhjetor 2020, bankat kanë vendosur depozita në valutë të huaj me afatizim prej një muaji. Norma e interesit e depozitave të vendosura në valutë të huaj gjatë vitit 2020 arrinte -0,40% në nivel vjetor. Depozitat e bankave në valutë të huaj i përfshijnë kërkesat pas interesit të llogaritur në shumë prej 134 mijë MKD (2019: nuk ka).

33. Rezerva e detyrueshme e bankave në valuta të huaja dhe rezerva e detyrueshme e kursimoreve në denarë

	2020	2019
Rezerva e detyrueshme e bankave në valuta të huaja	17.374.836	16.347.950
Rezerva e detyrueshme e kursimoreve në MKD	24.756	24.963
Gjithsej	17.399.592	16.372.913
Aktuale	17.399.592	16.372.913

33. Rezerva e detyrueshme e bankave në valuta të huaja dhe rezerva e detyrueshme e kursimoreve në denarë (denarë)

Në pajtim me rregullativat, bankat janë të obliguara të plotësojnë rezervën e detyrueshme në denarë dhe në valuta të huaja, ndërsa kursimoret kanë obligim për rezervën e detyrueshme në denarë. Obligimi i rezervës së detyrueshme të kursimoreve plotësohet në nivel fiks.

Banka Popullore përcakton tarifë për shumën e rezervës së detyrueshme të ndarë në euro, me normë të barabartë të normës së interesit të depozitit të disponueshëm njëditorë të Bankës Qendrore Europiane e cila ka qenë e vlefshme në ditën e fundit të plotësimit.

Norma e interesit gjatë vitit 2020 arrinte -0,5% në nivel vjetor (në periudhën prej janarit deri në gjysmën e parë të shtatorit 2019 norma e interesit arrinte -0,4%, ndërsa nga gjysma e dytë e shtatorit deri dhjetor 2019 norma e interesit u ul dhe shënonte -0,5% në nivel vjetor). Të tepicës së fondeve të ndara në llogarinë valutore në Euro në MIPS e cila është më e lartë prej 5% nga rezerva e llogaritur e detyrueshme në euro, norma e interesit gjatë vitit 2020 shënonte -0,65% në nivel vjetor (në periudhën nga janari deri në gjysmën e parë të shtatorit 2019, norma e interesit ishte -0,55%, ndërsa nga gjysma e dytë e shtatorit deri në dhjetor 2019, norma e interesit u ul dhe ishte -0,65% me bazë vjetore).

Rezerva e detyrueshme e bankave në valutë përfshin edhe pretendimet në bazë të interesit të llogaritur në vlerë prej 4,065 mijë MKD(2019: 5.021 mijë MKD).

34. Bonot e thesarit të Bankës Popullore

Gjatë vitit 2020, në ankandet e bonove të thesarit zbatoheshin tender me vlerë të kufizuar dhe normë fikse të interesit. Norma e interesit e bonove të thesarit gjatë janarit të vitit 2020 u ul për 0,25 pikë përqindje dhe shënonte 2,00%. Gjithashtu, për të mbështetur aktivitetin kreditor, në mars 2020 norma e interesit u ul me 0,25 pikë përqindje të tjera, dhe arriti në 1,75%, por me zbatim nga 1 prilli 2020. Në maj 2020, norma e interesit u ul me 0.25 pikë përqindje shtesë dhe në fund të 2020 ishte 1.5%. (2019: ankandet e bonove të thesarit përdorën një tender me shumë të kufizuar dhe normë interesi fikse, i cili në periudhën nga janari deri në gjysmën e parë të marsit 2019 ishte 2.5%, ndërsa në periudhën nga gjysma e dytë e marsit deri në dhjetor 2019, interesi. norma u ul dhe arriti në 2.25% në vit).

Në prill dhe maj 2020, me qëllim të lirimit të më shumë likuiditetit në sistemin bankar, u zvogëluar shuma e ofruar e bonove të thesarit në shumë prej 15.000.000 mijë MKD.

Më 31 dhjetor 2020 interesi i llogaritur i bonove të thesarit të Bankës Popullore arrin 6.239 mijë MKD (2019: 30.883 mijë MKD).

34. Bonot e thesarit të Bankës Popullore, (vazhdon)

Rrjedha monetare e bonove të thesarit të Bankës Popullore është si në vijim:

	2020	2019
Gjendja më 1 janar	24.745.813	24.972.267
Bonot e thesarit të BPRMV-së, të hyrat	171.786.000	298.344.000
Bonot e thesarit të BPRMV-së, shpenzimet	(186.555.000)	(298.575.000)

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)*

Diskont (flukse)	17.776	4.546
Gjendja më 31 dhjetor	9.994.589	24.745.813

35. Depozitat shtetërore në denarë

Banka Popullore kryen veprime depozitare për shtetin dhe për organet e administratës shtetërore, me Ligjin e Bankës Popullore.

	2020	2019
Llogaria e vetme e thesarit	22.817.069	22.416.963
Depozita tjera në denarë	715.060	1.256.586
Gjithsej	23.532.129	23.673.549
Aktuale	23.532.129	23.673.549

Banka Popullore paguan interes për depozitat e shtetit në përputhje me Vendimin për llogaritjen dhe pagesën e kamatës në depozitat e organeve të administratës shtetërore në Bankën Popullore¹³. Norma e interesit e depozitave në denarë është e përcaktuar në nivelin e normës së interesit të depozitave të disponueshme me afat njëditore të Bankës Popullore.

Gjatë vitit 2020 Banka Popullore paguante interes në depozitat në denarë të shtetit me normë të interesit prej 0,15% në nivel vjetor (2019: 0,15% në nivel vjetor). Depozitat e shtetit e përfshijnë interesin e llogaritur me vlerë prej 775 mijë MKD (2019: 775 mijë MKD).

¹³ V. nr. 2-15/XIV-3/2016 nga 15 dhjetori 2016 "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 218 nga 20 dhjetori 2016. Për depozitat paguhet kamata sipas gjykimit të organeve të administratës shtetërore, më së shumti deri në shumën e shumave të paracaktuara në valutë të depozitave, të cilat për depozitat në denarë arrijnë në 6.000.000 mijë MKD.

36. Depozitat valutore të shtetit

Në pajtim me Ligjin e Bankës Popullore dhe Ligjin e Operacioneve Valutore, Banka Popullore është agjent i shtetit për kryerjen e qarkullimit pagesor me vende të huaja. Organet e qeverisjes qendrore të shtetit dhe një pjese të fondeve publike i deponojnë flukset e tyre valutore te llogaria e Bankës Popullore, me kusht Ministria e Financave formalisht t'i autorizojë për hapjen e një llogaria të tillë. Më 31 dhjetor 2020 këto depozita arrijnë 22.465.832 mijë MKD (2019: 13.613.528 mijë MKD).

Në pajtim me Vendimin për llogaritjen dhe pagesën e interesit të depozitave të autoriteteve të administratës shtetërore te Banka Popullore, norma e interesit e depozitave valutore të shtetit përcaktohet në nivel të normës së interesit të depozitave të disponueshme me afat njëditorë të Bankës Qendrore Europiane. Gjatë vitit 2020 dhe 2019, norma e interesit të depozitave të disponueshme me afat njëditorë ishte negative dhe shënonte -0,505% dhe -0,45% përkatësisht, kështu që në pajtim me vendimin nuk llogaritet interesi i këtyre depozitave.

37. Depozita të kufizuara

Depozitat e kufizuara kryesisht i përfshijnë fondet valutore të deponentëve (shteti) të cilat presin realizimin e dërgesës jasht vendit dhe fondeve të deponentëve (shtetit) të cilët paraqesin mbulim prej 100% për një akreditiv të hapur në llogarinë e tyre nga ana e Bankës Popullore. Banka Popullore nuk paguan interes për këto depozita. Gjendja e këtyrë fondeve më 31 dhjetor 2020 shënon 140.819 mijë MKD (2019: 260.404 denarë).

38. Detyrime ndaj FMN-së

Detyrimet ndaj FMN-së i përbëjnë detyrimet në bazë të shpërndarjes kumulative neto, detyrimet në bazë të përdorimit të kredive nga FMN-ja dhe në llogari të shtetit dhe detyrimet në bazë të anëtarësimit dhe depozitave të FMN-së.

a) Detyrime në bazë të shpërndarjes së SPV-së – në emër dhe llogari të shtetit

Me vendim të Bordit ekzekutiv të FMN-së nga 14 dhjetor 1992, në pajtim me Ligjin e Trashëgimisë Juridike të Republikës së Maqedonisë të antarësimit në FMN, shteti trashëgoi 5,4% nga detyrimi në bazë të shpërndarjes neto të SPV-së së ish Jugosllavisë, në shumë prej 609.802 mijë MKD (8.378.694 mijë SPV).

Me vendim të Bordit ekzekutiv të FMN-së nga 7 gusht 2009, shteti mori shpërndarje kumulative neto të SPV-së në shumë prej 3.717.334 mijë MKD (51.076.245 mijë SPV). Me hyrjen në fuqi të amandamentit të katërt të Statutit të FMN-së më 10 gusht 2009, ndërsa në bazë të Vendimit të miratuar nga Bordi ekzekutiv të FMN-së nga viti 1997, shteti mori shpërndarje kumulative neto të posaçme të SPV-së në shumë prej 448.467 mijë MKD (6.161.937 mijë SPV).

38. Detyrime ndaj FMN-së (vazhdon)**a) Detyrime në bazë të shpërndarjes së SPV-së – në emër dhe llogari të shtetit (vazhdon)**

Detyrimi total i Republikës së Maqedonisë së Veriut për shpërndarjen e SPV-së në fund të vitit 2020 arrin 4.775.603 mijë MKD ose 65.616.876 SPV (2019: 4.990.485 mijë MKD ose 65,616,876 SPV). Sipas Statutit të FMN-së, detyrimi për shpërndarjen e SPV-së duhet të arkëtohet vetëm në rastin dhe në shumën e shpërndarjes së SPV-së së anuluar, e cila kërkon një vendim nga Këshilli i guvernatorëve të FMN-së, me shumicë të votave prej 85%, ose në rast të anulimit të pjesëmarrjes në Departamentin e SPV-së në kuadër të FMN-së.

Banka Popullore arkëton interes në shumën totale të detyrimit në bazë të shpërndarjes së SPV-së (65.616.876 SPV), e llogaritur sipas normës bazë të interesit të FMN-së. Banka Popullore rimbursin interesin e paguar të detyrimit në bazë të shpërndarjes së SPV-së të trasheguar nga ish Jugosllavia dhe interesi i paguar për shpërndarjen e përgjithshme dhe speciale, nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut.

b) Detyrime në bazë të kredive të përdorura nga FMN-ja, në emër dhe llogari të shtetit

	2020	2019
Detyrime në bazë të kredive të përdorura nga FMN-ja në emër dhe llogari të shtetit (Shënimi 21)	10.229.836	-
Gjithsej	10.229.836	-
Joaktuale	10.229.836	

Në prill 2020, shteti ka marrë kredi te FMN-ja me instrumentin për financim të shpejtë (RFI) në shumë prej 140.300 mijë SPV (100% nga kuotimi), i synuar për mbështetje të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë së Veriut gjatë gjendjes së jashtëzakonshme¹⁴. Afati për shlyerjen e shumës së tërhequr nga instrumenti është tre vjet dhe tre muaj deri në 5 vjet nga tërheqja. Shlyerja e shumës së tërhequr nga instrumenti do të bëhet në tetë kështu të barabarta tremujore. Shlyerja e kështit të parë do të fillojë në korrik 2023. Të shumave të tërhequra nga instrumentet zbatohet norma e interesit e përcaktuar sipas rregullave të FMN-së dhe në pajtim me kushtet e financimit të cilat vlejnë për instrumentin për financim të shpejtë.

Detyrimet në bazë të kredive të përdorura nga FMN-ja, në emër dhe në llogari të shtetit më 31 dhjetor 2020 e përfshijnë interesin e llogaritur të pamaturuar në shumë prej 18.788 mijë MKD (2019: nuk ka).

¹⁴ Lidhur me “Dekretin me fuqi juridike për borxhin e Republikës së Maqedonisë së Veriut te FMN-ja për mbështetje financiare nga instrumenti për financim të shpejtë gjatë gjendjes së jashtëzakonshme” nr. 44-3062/1 nga 13 mars 2020, “Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr. 100 nga 13 mars 2020.

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***38. Detyrime ndaj FMN-së (vazhdon)****c) Detyrime në bazë të anëtarësimit dhe depozitave:**

	2020	2019
Detyrime në bazë të kambialeve të emetuara për anëtarësim në FMN.	10.881.508	10.721.616
Detyrime në bazë të llogarisë 1	27.272	26.871
Detyrime në bazë të llogarisë 2	158	155
Gjithsej	10.908.938	10.748.642
Aktuale	10.908.938	10.748.642

Në shkurt 2016, hyri në fuqi rezoluta nr. 66-2 për "Rishikimin e katërmbëdhjetë të përgjithshëm të kuotave dhe reformave të Bordit Ekzekutiv", të miratuar më 15 dhjetor 2010 nga Bordi i Guvernatorëve të FMN-së, me të cilën propozoi rritjen e kuotave të secilit prej vendeve anëtare të FMN-së. Në pajtim me rezolutën, kuota e vendit anëtarë në FMN në vitin 2016 u rrit prej 68.900 SPV ekzistuese në 140.300 mijë SPV. Për anëtarësim te FMN-ja, Banka Popullore, si agjent fiskal i Republikës së Maqedonisë së Veriut, ka emetuar kambiale (shënimi 23).

39. Depozita të tjera

	2020	2019
Detyrime në bazë të depozitave në denarë ndaj subjekteve tjera vendase	2.473.781	2.237.773
Detyrime në bazë të depozitave në denarë ndaj institucioneve financiare ndërkombëtare (IBRD, IDA dhe MIGA)	10.469	12.119
Gjithsej	2.484.250	2.249.892
Aktuale	2.484.250	2.249.892

Detyrime në bazë të depozitave në denarë ndaj subjekteve tjera vendase i përfshijnë: llogaria e Fondit rezervë për garanci të KIBS-it, llogaritë e klientëve të shoqërive të brokerimit dhe llogarive të Depozitarit qendror për letra me vlerë. Llogaritë e klientëve të shoqërive të brokerëve dhe llogarive të Depozitarit qendror për letra me vlerë shërbejnë për shlyerjen e transaksioneve për operacione me letra me vlerë. Banka Popullore nuk paguan interes për këto depozita.

Llogaritë në denarë të përfaqësive të institucioneve financiare ndërkombëtare janë deponuar te Banka Popullore. Banka Popullore nuk paguan interes për këto depozita.

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***40. Rezerva e veçantë**

	2020	2019
Rezerva e veçantë për detyrimet e mundshme në bazë të kontesteve gjyqësore me persona juridik	247	-
Gjithsej	247	-

Rezerva e veçantë për detyrimet e mundshme në bazë të kontesteve gjyqësore i referohet shumës së kryegjës dhe interesit për të cilin Banka Popullore pret se mund të ketë nevojë të paguajë personit juridik që kanë ngritur padi kundër Bankës Popullore, pas përfundimit të procedurave juridike (shënimi 14).

Zhvillimet e rezervës së veçantë për detyrimet e mundshme në bazë të kontesteve gjyqësore janë shfaqur në vazhdim:

	2020	2019
Gjendja më 1 janar	-	-
Ndarja e rezervës së veçantë për detyrimet e mundshme nga proceset gjyqësore me persona juridik (shënimi 14)	247	-
Gjendja më 31 dhjetor	247	-

41. Detyrime të tjera

Detyrimet janë të analizuar në këtë mënyrë:

	2020	2019
Të deponuara në bazë të fondeve të konfiskuara dhe të depozituara	285.690	309.387
Detyrime nga falimentimi i BNT-së.	144.901	144.901
Detyrime në bazë të dobive afatgjata të punonjësve	38.511	35.333
Detyrime në bazë të fitimit të shpërndarë	32.618	28.328
Detyrime ndaj furnizuesëve dhe detyrime tjera	33.803	28.462
Detyrime në bazë të tatimeve	20.326	8.518
Kundërpozicioni i monedhave jubilarë	5.229	4.777
Detyrime për qiratë	2.709	3.640
Të ardhurat e shtyra	4.214	8.446
Gjithsej	568.001	571.792

Detyrimet në bazë të fondeve të deponuara në bazë të fondeve efektive të konfiskuara dhe emetimeve të deponuara i referohen fondeve të deponuara valutore të cilave organet kompetente shtetërore ua sekuestruan si masë detyruese personave juridik dhe fizik si masë obligative dhe kundër të cilave kanë ngritur padi në gjykatat kompetente. Varësisht nga aktvendimi gjyqësor, këto valuta të huaja i kthehen personit nga i cili janë sekuestruar, ose në kundërvlerë në denarë arkëtohen në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut Banka Popullore nuk paguan interes për këto fonde.

41. Detyrime tjera (vazhdon)

Detyrimet që rrjedhin nga falimentimi i Bankës për Tregti të Jashtme (BTJ) i referohen detyrimeve të trasheguara të Bankës Popullore në bazë të kursimeve të qytetarëve të gjetura në kohën e shpalljes së falimentimit të BTJ-së në vitin 1995, në shumë prej 292.442 mijë MKD. Për shlyerjen e këtyre detyrimeve, nga pasuria e falimentimit të BTJ-së, Bankës Popullore iu siguruan patundshmëri, të cilat ajo menjëherë, pa kompensim, ia kaloi Qeverisë.

Detyrimet në bazë të përfitimeve afatgjata të punonjësve, përveç kontributeve të sigurimit pensional, janë të njejta me shumën e përfitimeve të ardhshme të cilat i realizojnë punonjësit në bazë të mundit të tyre në periudhat e tashme dhe të kaluara, i zbritur deri në vlerën kontabël duke aplikuar normë vjetore interesi të ponderuar prej 2,559% për obligacionet afatgjata të emetuara nga shteti gjatë vitit 2020 me afat të maturimit prej 5 dhe mbi 5 vite.

Detyrimet në bazë të fitimit të shpërndarë i referohen fitimit të shpërndarë në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, në pajtim me dispozitat e Ligjit të Bankës Popullore. Shpërndarjen e fitimit neto e miraton Këshilli i Bankës Popullore (shënimi 1).

42. Kapitali dhe rezervat

Kapital

Kapitali i Bankës Popullore i definuar me Ligjin e Bankës Popullore më 31 dhjetor 2020 shënon 1.289.789 mijë MKD (2019: 1.289.789 denarë).

42. Kapitali dhe rezerva (vazhdon)

Rezerva speciale dhe të përgjithshme

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020

(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)

Në pajtim me dispozitat e Ligjit të Bankës Popullore, pas ndarjes së të hyrave të përcaktuara të rezervave të rivlerësuar¹⁵, 70% e rezultatit financiar për shpërndarje, shpërndahen në rezervat e përgjithshme deri në arritjen e nivelit të kapitalit primar të Bankës Popullore. Pas arritjes së kapitalit bazë, 15% të fitimit të mbetur shpërndahet në rezervat e përgjithshme, ndërsa pjesa tjetër shpërndahet në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut. Në rast të llogarisë së hapur për rezerva speciale¹⁶, rezultati financiar për shpërndarje mund të shpërndahet kështu që më së shumti 70% mund të transferohen në llogarinë për rezerva speciale deri në arritjen e shumës së përcaktuar nga Këshilli i Bankës Popullore për mbulimin e kostove për qëllime të përcaktuara paraprakisht, ndërsa nga pjesa tjetër, 70% do të shpërndahen në rezervat e përgjithshme deri në arritjen e nivelit të kapitalit bazë, gjegjësisht 15% pas arritjes së nivelit të kapitalit bazë. Rezervat e përgjithshme për mbulimin e rreziqeve të përgjithshme nga puna e Bankës Popullore. Në vitin 2015, Banka Popullore hapi llogari për rezerva speciale për mbulimin e kostove për qëllime të planifikuara paraprakisht, me qëllim special të lidhura me ndërtimin e objektit të ri afarist.

	2020	2019
Rezerva të përgjithshme	1.326.756	1.321.000
Rezerva speciale	717.417	627.877

Rezervat e rivlerësimit

	2020	2019
Rezervat e rivlerësuar nga ndryshimet e përcaktuara të kursit dhe të çmimeve		
- Rezervat e rivlerësimit nga diferencat e këmbimit	-	1.049.592
- Rezervat e rivlerësimit nga ndryshime të çmimit dhe kursit të arit	11.167.534	8.674.225
- Rezervat e rivlerësimit të ndryshimeve të çmimit të letrave me vlerë sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit	139.779	146.187
Gjithsej	11.307.313	9.870.004

42. Kapitali dhe rezerva (vazhdon)

Rezervat e rivlerësimit (vazhdon)

Rezervat e rivlerësimit përfaqësojnë ndryshimet e akumuluar të kursit pozitiv neto të përcaktuar dhe të çmimeve nga rivlerësimet periodike të kursit dhe çmimit të aktiveve dhe detyrimeve në valutë, të cilat përdoren si rezervë ndaj tendencave të mundshme negative të ardhshme në lëvizjen e kursit të këmbimit dhe ndryshimeve të çmimeve, përkatësisht.

¹⁵ Të definuara si llogari të rezervave të rivlerësuar në Ligjin e Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë.

¹⁶ Të definuara si llogari për rezerva speciale në Ligjin e Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë.

Rezerva e rivlerësimit nga diferencat e kursit të fondeve dhe detyrimeve të valutave të huaja më 31 dhjetor 2020 arrin zero MKD për mbulimin e diferencat negative të perealizuara të këmbimit për vitin 2020 në shumë prej 1.049.592 mijë MKD (2019: e reduktuar për mbulimin e diferencave negative neto të perealizuara të kursit në shumë prej 104.873 mijë MKD).

Rezerva e rivlerësimit nga ndryshimet e çmimeve dhe kursit të këmbimit të arit në vitin 2020 është rritur në bazë neto në vlerë prej 2,493,309 mijë denarë, nga të cilat:

- Rritje prej 2.504.897 mijë denarë, si rezultat i shpërndarjes së çmimit pozitiv të perealizuar neto dhe diferencave të këmbimit të arit (2019: është rritur si rezultat i shpërndarjes të diferencave të perealizuara neto pozitive të çmimeve dhe kursit të arit në shumë prej 3.246.087 mijë MKD) dhe
- Rënie prej 11,588 mijë denarë, si rezultat i ndryshimeve të realizuara të kursit dhe çmimeve nga transaksionet me arin në vitin 2020, të cilat i janë shtuar rezultatit financiar për shpërndarje për vitin aktual 2020 (2019: 112.353 denarë).

Rezerva e rivlerësuar e ndryshimeve të çmimit të letrave me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit në vitin 2020 është rritur në bazë neto në shumë prej 6.408 mijë MKD, nga të cilat:

- Rritje prej 53.107 mijë MKD, si rezultat i shpërndarjes së ndryshimeve pozitive neto të çmimeve të letrave me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit sipas parimit "letër pas letre" (2019: ndryshimet neto pozitive të çmimit të perealizuara të letrave me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit në shumë totale prej 98.500 mijë MKD);
- Ulje prej 26.436 mijë MKD, si rezultat i ndryshimeve të realizuara të çmimeve nga letrat me vlerë, të cilat u shtuan në rezultatin e llogaritur për shpërndarje për vitin 2020 (2019: ndryshimet e realizuara të çmimeve të letrave me vlerë në shumë prej 35,612 mijë MKD dhe ndryshime të çmimeve të realizuara të instrumenteve financiare derivative - kontratat e së ardhmes në vlerë prej 5,335 mijë MKD ose gjithsej 40,947 mijë MKD);

42. Kapitali dhe rezerva (vazhdon)

Rezervat e rivlerësimit (vazhdon)

- Rënie prej 33.079 mijë MKD, si rezultat i shpërndarjes së ndryshimeve pozitive neto të çmimeve të letrave me vlerë të matura sipas vlerës objektive nëpërmjet bilancit të suksesit (2019: 53 mijë MKD).

Më 31 dhjetor 2020, rezerva e rivlerësimit të veprave artistike dhe fondit të bibliotekës shënon 4.035 mijë MKD (2019: 3.993 mijë MKD). Rritja e rezervave të rivlerësimit në shumë prej 42 mijë MKD është në bazë të donacioneve të librave në fondin bibliotekës të Bankës Popullore.

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**Shënime në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020***(Të gjitha shumat janë të shprehura në MKD, nëse nuk është e theksuar ndryshe)***43. Paratë e gatshme dhe ekuivalentët e saj**

	2020	2019
Paratë e huaja efektive (shënimi 15)	3.417.438	52442
Depozita në valutë të huaj (shënimi 16)	26.748.038	26.936.716
Të drejtat të veçanta të tërheqjes (shënimi 20)	38.773	171.857
Gjithsej	30.204.249	27.161.015

44. Detyrimet e mundshme dhe të ndërmarra

a) Paditë

Aktualisht udhëhiqen disa procedura gjyqësore kundër Bankës Popullore të cilat dalin nga puna rrjedhëse. Më 31 dhjetor 2020, paditë vlerësohen në shumë prej 123.666 mijë MKD (2019: 123.666 mijë MKD). Banka Popullore i kundërshton këto padi dhe në bazë të këshillave juridike, konsideron se nuk do ketë humbje të konsiderueshme materiale.

Në vitin 2020, Banka Popullore caktoi rezervë speciale në shumë prej 247 mijë denarë për një detyrim të mundshëm në bazë të një kontesti gjyqësor për të cilin pret që të paguajë detyrimin ndaj personit juridik me të cilin ka procedurë juridike (shënimi 14 dhe 40).

Për pjesën tjetër të procedurës gjyqësore, Banka Popullore nuk ka ndarë dispozita, sepse menaxhmenti mendon se rezultati përfundimtar do të zgjidhet në favor të Bankës Popullore dhe se nuk do të ketë humbje materiale në lidhje me procedurat gjyqësore.

b) Detyrimet e ndërmarra

Në tetor 2016, Banka Popullore lidhi marrëveshje për kryerjen e punëve ndërtimore për ndërtimin e ndërtesës së re administrative. Më 31 dhjetor 2020, Banka Popullore ka detyrime në shumë prej 751.695 mijë MKD (2019: 1.014.995 mijë MKD), të cilat pritet të kthehen në vitin e ardhshëm.

45. Transaksionet me subjektet e ndërlidhura

Banka Popullore ka transaksione me subjektet e lidhura, me Qeverinë e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe me të gjithë anëtarët e Këshillit. Transaksionet dhe bilancet me subjektet e lidhura shfaqen në shënimet 21, 22, 35, 36, 37, 38 dhe 41.

46. Ngjarjet pas datës së Raportit të gjendjes financiare

Pas datës së hartimit të Raportit për gjendjen financiare nuk ka ndodhur asnjë ngjarje me rëndësi materiale që duhet të publikohen në raportet financiare.